

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-11 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 132: Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Fortsættelse og justering af 150 pct. fradrag for forskningsudgifter).

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand). (Fremsat 21/1 2004. Første behandling 30/1 2004. Betænkning 24/3 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Forespørgsel nr. F 45:

Forespørgsel til justitsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om udviklingen i kriminalforsorgen, herunder hvad regeringen agter at gøre for at vende den bekymrende udvikling i

- antallet af dømte kriminelle, der er på fri fod, og som venter på afsoning,
- længden af den tid, dømte kriminelle venter på at afsone dom,
- antallet af tilfælde af vold, trusler og overfald mod ansatte i kriminalforsorgen og
- den alt for høje andel af førtidspensioneringer blandt kriminalforsorgens ansatte?«

Af Lissa Mathiasen (S), Sandy Brinck (S), Morten Bødskov (S) og Frode Sørensen (S).

(Forespørgslen anmeldt 9/3 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 12/3 2004).

Begrundelse

Lissa Mathiasen (S):

Socialdemokraterne har valgt at stille den her forespørgsel, fordi vi oplever, at kriminalforsorgen igennem de sidste par år har haft en meget bekymrende udvikling, og endnu mere bekymrende er det, når denne udvikling får lov at fortsætte, efter at der her pr. 1. januar i år er indgået et nyt 4-årigt forlig, hvor det nærmest ser ud, som om regeringen har mistet kontrollen med udviklingen i kriminalforsorgen.

De sidste par år har været kendetegnet ved hovsaløsninger og ved brandslukninger, og desværre har regeringen og justitsministeren valgt at fortsætte i samme spor med den nye 4-års-aftale. Mindre end 3 måneder efter, at den aftale blev indgået, må de første justeringer foretages. Ministeren var nødt til at gribe ind, fordi fængslerne er overfyldte, personalet udsættes for et meget alvorligt pres, og ventetiden på at komme ind og afsone en dom er eksploderet. Vi er tæt på et års ventetid på at komme ind og afsone, ligesom antallet af dømte personer nærmer sig 6.000, som går og venter, altså mere end 50 pct. flere, end der i dag er inde at afsone en straf.

På den baggrund finder vi det nødvendigt at tage den her debat, for hvordan kan en borgerlig regering med en konservativ justitsminister leve med udviklingen i kriminalforsorgen, som under hele regeringsperioden er gået i den gale retning, og som klart krænker befolkningens retsfølelse?

Besvarelse

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne starte med at takke Socialdemokratiet for dagens forespørgsel om kriminalforsorgen. Jeg er glad for ved denne lejlighed over for Folketinget at kunne give en status og redegøre for de initiativer, som regeringen har taget inden for kriminalforsorgens område.

Helt kort kan man om pladskapaciteten i kriminalforsorgen sige, at der siden slutningen af 2001 har været en udvikling, hvor flere og flere dømte venter i længere og længere tid for at komme til at afsone deres straf. Voldsdømte og personer, som er dømt for anden alvorlig kriminalitet, indkaldes forlods, og venterkøen omfatter derfor primært personer, som er dømt for mindre alvorlig kriminalitet.

Som bekendt lægger regeringen imidlertid vægt på en både fast og konsekvent retspolitik. Derfor er det naturligvis ikke en tilfredsstillende udvikling, at domfældte personer alene på grund af manglende pladser ikke kan komme ind og afsone deres straf.

Regeringen har også løbende taget en lang række initiativer for at løse dette problem. I alt har regeringen siden sin tiltræden taget initiativ til oprettelse af ca. 500 nye fængselspladser. Heraf forventes omkring 450 pladser at være i brug inden udgangen af 1 år.

Kl. 11.20

Regeringen har dermed igennem de seneste 3 år forøget antallet af fængselspladser fra godt 3.600 til mere end 4.100. Alene i år åbnes der således i alt 285 nye fængselspladser. Oven i disse nyetablerede pladser skal der lægges 35 pladser i 2004 og 70 pladser det følgende år, som forventes frigjort i kraft af de nye regler om fremrykket prøveløsladelse af dømte, som gør en særlig indsats for ikke på ny at begå kriminalitet, det såkaldte noget for noget. Lovforslaget om fremrykning af prøveløsladelse blev vedtaget af Folketinget i sidste måned.

Realiteten er altså, at der ved udgangen af dette år vil være det største antal fængselspladser til rådighed i nyere tid. Jeg kan naturligvis som alle andre konstatere, at der selv med alle de nye pladser hidtil ikke har været pladser nok. Vi etablerer flere og flere fængselspladser, men hver gang har det efterfølgende vist sig, at der blev behov for endnu flere.

Når det forholder sig sådan, skyldes det navnlig, at vi gennem det sidste par år har haft et usædvanlig højt antal varetægtsarrestanter, og

at der samtidig har været en stigning i straffene for en række kriminalitetstyper, en stigning, der vel at mærke ikke har sammenhæng med de strafs-kærper, som er gennemført med ny lovgivning. Den stigning i strafmassen, der er en følge af strafs-kærperne, er der naturligvis taget selvstændigt højde for ved etablering af ekstra fængselspladser.

Der har til alle tider været udsving i mængden af straf, som kriminalforsorgen skal håndtere. De senere års stigning i strafmassen har imidlertid været kraftigere og mere langvarig end tidligere.

Det er naturligvis ikke antallet af fængselspladser, der skal være afgørende for, hvilken retspolitik der føres her i landet, det vil jeg gerne slå fast. Vi har derfor løbende fulgt udviklingen, og lige så snart der har været klar dokumentation for, at der var behov for flere pladser, har vi tilvejebragt dem.

Den seneste beslutning om at oprette 175 ekstra fængselspladser i 2004 skal således også ses i lyset af de endelige tal for, hvor meget straf domstolene idømte i 2003. Tallene forelå for cirka halvanden måned siden og viser, at der var idømt væsentlig mere straf, end man kunne forudse ved indgåelsen af flerårsaftalen for kriminalforsorgen i efteråret sidste år. Navnlig har der i det sidste halvår af 2003 været en yderligere kraftig stigning i mængden af straf i forhold til, hvad der var forventet.

Havde det været muligt at forudse den øgede strafmasse, havde regeringen naturligvis sat ind på et tidligere tidspunkt for at hindre en stigning i venterkøen. Udviklingen har imidlertid ikke været til at forudse, og derfor har det heller ikke på et tidligere tidspunkt været hensigtsmæssigt at oprette et større antal fængselspladser – som trods alt ikke er gratis – med risiko for, at disse aldrig blev taget i brug, eller at de efter et eller to år viste sig at være overflødige.

Med etableringen af de nye fængselspladser, som nu er besluttet, er det imidlertid min forhåbning, at der er fundet en løsning, således at venterkøen og det alt for høje belæg i fængslerne kan nedbringes. Belægget er i øjeblikket på vej ned, og det er naturligvis meget vigtigt både for at få afviklet venterkøen og for at kunne skabe ordentlige rammer og forhold for såvel de ansatte som de indsatte.

Der er klart, at ingen kan vide sig helt sikker på, hvordan tilgangen af straf vil udvikle sig, og dermed også på, om vi nu har taget de initiativer, som er nødvendige for at sikre en kapacitet,

der kan følge med udviklingen. Derfor vil regeringen fortsat følge udviklingen på området meget nøje.

Det er naturligvis helt centralt for forligskredsen bag flerårsaftalen, at de straffe, som idømmes af domstolene, skal kunne afsluttes inden for rimelig tid, og at fængslerne skal kunne køre med et acceptabelt belæg. Vores mål er således hurtigst muligt at genskabe flerårsaftalens forudsætninger om hurtig afsoning, kortere ventetider og en reduktion af belægget til 92 pct.

Kriminalforsorgen har derfor sat fuld fart på byggearbejde og rekruttering, så vi kan få de omtalte nye pladser i drift i løbet af efteråret. Det betyder samtidig, at vi forventer, at belægningsituationen i fængslerne vil blive normaliseret i løbet af 2004. Da de nye pladser imidlertid som nævnt først kan tages i brug til efteråret, forventer jeg dog ikke, at det allerede i år vil blive muligt at leve op til målsætningen om et gennemsnitligt belæg på 92 pct.

Forespørgslen i dag vedrører ikke alene regeringens initiativer i forhold til kriminalforsorgens kapacitet og ventetiden, men også forholdene for kriminalforsorgens ansatte. Det er et spørgsmål, som også jeg og kriminalforsorgens ledelse er meget optaget af.

Jeg har den 11. marts i år besvaret spørgsmål nr. 156-158 fra Folketingets Retsudvalg, bl.a. om antallet af tilfælde af vold og trusler mod personalet i kriminalforsorgen og om de ansattes sygefravær og hyppigheden af førtidspensionering. Som det fremgår af besvarelsenerne, har antallet af episoder med vold mod personalet været nogenlunde konstant i årene fra 1997 til 2002, mens der i 2003 er sket en stigning. Hvad antallet af trusler angår, er tallet steget i de senere år. Episoder med vold og trusler mod ansatte er et alvorligt problem, som vi skal gøre alt for at nedbringe, og det er regeringen også meget opmærksom på.

I den forbindelse vil jeg gerne først nævne, at der naturligvis i mange tilfælde, hvor indsatte truer eller er voldelige over for fængselspersonale, vil være tale om en overtrædelse af straffeloven, som anmeldes til politiet med henblik på almindelig strafferetlig forfølgning. Som bekendt er strafferammen for bl.a. vold og trusler mod fængselspersonale netop blevet hævet med vedtagelsen af straffelovsændringerne i sidste måned.

Kl. 11.25

Håndteringen og ikke mindst forebyggelsen af episoder med vold og trusler er imidlertid i

første række en indsats, der gøres i kriminalforsorgen i de enkelte institutioner. Kriminalforsorgen har allerede iværksat mange gode initiativer for at nedbringe antallet af episoder med vold og trusler mod ansatte, og krav om forbedring af registreringen af de enkelte episoder og overvejselsen om forebyggende tiltag indgik i fængslernes resultatkontrakter for 2003.

Kriminalforsorgen nedsatte i august måned 2002 en arbejdsgruppe med henblik på at sikre en særlig indsats for at nedbringe antallet af episoder med vold og trusler mod personalet. I arbejdsgruppen deltog repræsentanter for kriminalforsorgens faglige organisationer, herunder Dansk Fængselsforbund. Arbejdsgruppen skulle videreudvikle og kvalitetssikre indberetningerne om vold og trusler, og arbejdsgruppen skulle herudover overveje, hvordan man kunne få begrænset antallet af episoder mest muligt.

Arbejdsgruppens samlede indstilling indeholdt både forslag til et nyt registreringssystem og forslag til en række andre initiativer, der kan nedbringe antallet af episoder med vold og trusler.

Indstillingen har været til høring på kriminalforsorgens tjenestesteder, og Direktoratet for Kriminalforsorgen har herefter foretaget en vurdering af, hvilke anbefalinger fra arbejdsgruppen der umiddelbart kan iværksættes. Herefter har direktoratet i december 2003 bedt kriminalforsorgens tjenestesteder om at iværksætte en række initiativer til nedbringelse af antallet af tilfælde af vold og trusler mod personalet. Det drejer sig bl.a. om følgende:

Der er fra 1. januar i år iværksat et nyt registreringssystem med henblik på bl.a. at kunne styrke den forebyggende indsats; der er udarbejdet handlingsplan i forbindelse med alvorlige hændelser, der overgår enkeltpersoner; der arbejdes på ansættelse af flere fængselsfunktionærer med anden etnisk baggrund end dansk for at sikre, at ansatte sprogligt og kulturelt bedre kan forstå de indsatte med anden kulturel baggrund end dansk; der er øget opmærksomhed på hurtige og konsekvente sanktioner over for indsatte, der er voldelige og/eller truer ansatte; der er sikret opmærksomhed på, at ansatte, der går ind i en tilspidset situation, skal have den nødvendige erfaring og kendskab til den indsatte; og der er øget opmærksomhed på de ansattes pårørende, således at disse informeres og forstår de særlige forhold i kriminalforsorgen.

Herudover er arbejdsgruppen også kommet med en række andre forslag, som for tiden er

under overvejelse i Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Regeringen har også taget flere overordnede initiativer, hvoraf nogle tager direkte sigte på at imødegå vold og trusler mod fængselspersonalet, mens andre vil kunne bidrage til afhjælpning også af sådanne forhold. Der er allerede omtalt de netop vedtagne strafs-kærpelser. Blandt de øvrige initiativer vil jeg nævne følgende:

Regeringen har som bekendt lagt vægt på at sætte ind over for de problemer, som det voksende antal rockere i fængslerne skaber, ikke mindst med hensyn til vold og trusler over for fængselspersonalet. Med oprettelsen af en særlig sikret arrestafdeling i Politigårdens fængsel med 25 pladser vil vi bl.a. skabe mulighed for, at indsatte, der optræder voldeligt eller truende i de eksisterende stærkeafdelinger eller i arresthusene, øjeblikkelig kan fjernes fra afdelingen.

Regeringens initiativer til omlægning af kondilokaler i fængslerne og styrkelse af indsatsen over for misbrug af anabole steroider tager også i høj grad sigte på at modvirke vold og trusler mod fængselspersonalet.

I disse initiativer indgår urinprøvekontrol vedrørende anabolske steroider. En sådan urinprøve kan tages ved konkret mistanke, ligesom vedtagelse af L 175, som jeg fremsatte den 26. februar i år, vil betyde, at der bliver hjemmel til stikprøvevis urinprøvekontrol.

Brugen af anabolske steroider er i vidt omfang forbundet med træning med tungt vægttræningsudstyr. Som bekendt blev alle håndvægte på over 30 kg fjernet fra fængslernes kondilokaler i januar. Der er nu meldt ud, at også de løse vægte, dvs. også vægtstænger på mere end 30 kg, skal fjernes fra institutionernes træningslokaler, og det sikres, at der ikke ved forskellige kombinationer kan fremstilles vægte på mere end 30 kg.

Endelig er det på dette område besluttet, at kriminalforsorgen over en årrække gennemfører de initiativer, der med succes er blevet afprøvet i statsfængslet ved Sønder Omme. Det omfatter bl.a. udskiftning af inventar i kondilokaler med henblik på at omlægge træningen fra styrketræning til konditions- og kredsløbstræning. Initiativerne gennemføres i første omgang i fængslerne, og implementeringen vil følge en plan, der over 5 år omfatter alle fængsler.

I arresthusene og pensionerne afsættes der løbende midler til urinprøvekontrol for anabole steroider.

Det høje belæg i kriminalforsorgens institutioner kan naturligvis også være medvirkende til konflikter. Som jeg allerede har omtalt det, har regeringen sikret en markant forøgelse af pladserne i kriminalforsorgen, og regeringen og Dansk Folkeparti har som nævnt netop besluttet at udvide kriminalforsorgens kapacitet med yderligere 175 pladser. Også dette skridt vil forhåbentlig bidrage til en generel forbedring af forholdene og på den måde medvirke til at imødegå trusler og vold mod personalet.

Herudover skal jeg nævne indførelsen af »noget for noget« i relation til muligheden for tidlige prøveløsladelse. Det er som bekendt bl.a. en betingelse for tidlig prøveløsladelse, at den indsatte ikke under sin afsoning har begået vold eller fremsat trusler mod fængselspersonalet.

Kl. 11.30

Endelig vil jeg pege på, at regeringens initiativer i forbindelse med kampen mod narko og nultolerance over for narkotika i kriminalforsorgens institutioner netop tager sigte på også at begrænse de uacceptable konsekvenser af narkotikamisbrug, herunder det meget hårde miljø, der er forbundet hermed.

I den forbindelse kan også nævnes udbygning af behandlingen af stofmisbrugerne i fængslerne. Jeg er overbevist om, at også disse initiativer vil medvirke til at begrænse problemerne med vold og trusler over for fængselspersonalet.

Tilførslen af yderligere personale vil naturligvis også kunne have betydning. I den forbindelse kan jeg oplyse, at Direktoratet for Kriminalforsorgen og Dansk Fængselsforbund er enige om, at det er særdeles vigtigt, at man ved prioriteringen af de økonomiske midler for de kommende år tager et særligt hensyn til arresthusene. Direktoratet har derfor aftalt med Dansk Fængselsforbund, at der inden for de eksisterende rammer findes 7 mio. kr. til at styrke personalebemandingen i arresthusene. Det er samtidig aftalt, at udmøntningen af midlerne vil blive drøftet mellem direktoratet og forbundet.

Baggrunden for, at man indser dette initiativ for nødvendigt, er de sikkerhedsmæssige problemer, der har været konstateret i arresthusene i de seneste år. Både direktoratet og forbundet er helt opmærksomme på, at et beløb på 7 mio. kr. ikke kan løse alle problemer, men beløbet er trods alt af en sådan størrelsesorden, at der vil være mulighed for nogle gode og også nogle nødvendige initiativer.

Der er, som det fremgår, taget en lang række initiativer til imødegåelse af vold og trusler mod fængselspersonalet, og yderligere initiativer er i støbeskeen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen vil således arbejde videre med at få nedbragt antallet af episoder med vold og trusler mod ansatte i de kommende år. Heri vil bl.a. indgå forslagene fra den arbejdsgruppe, jeg tidligere har nævnt, og som ikke allerede er gennemført. Der kan i den forbindelse også tilføjes, at kriminalforsorgen yderligere i de senere år har arbejdet på at styrke samarbejdet mellem kriminalforsorgen og politiet med henblik på at opklare og nedbringe antallet af episoder med vold og trusler mod fængselspersonaler.

Initiativtagerne til dagens forespørgsel har til sidst peget på antallet af førtidspensioneringer blandt kriminalforsorgens ansatte. Som jeg også har tilkendegivet i den før omtalte besvarelse af Retsudvalgets spørgsmål nr. 156, har kriminalforsorgen ikke umiddelbart tilgængelige tal for antallet af førtidspensioneringer eller for gennemsnitsalderen for førtidspensionerede.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har derfor nu bedt Økonomistyrelsen om så vidt muligt at tilvejebringe de ønskede tal. Økonomistyrelsens svar vil indgå i direktoratets videre overvejelser om eventuelle yderligere initiativer.

Men allerede de mange initiativer til imødegåelse af vold og trusler mod fængselspersonale, som jeg netop har redegjort for, og også forbedring af belægningssituationen vil jo i sig selv være af betydning for problemstillingen vedrørende førtidspensioneringer.

Spørgsmålet om førtidspensioneringer må også ses i sammenhæng med spørgsmålet om sygefravær. Det høje sygefravær er derfor også på denne baggrund et meget vigtigt indsatsområde for kriminalforsorgen. På dette område har kriminalforsorgen igangsat en lang række initiativer de senere år. Målet har naturligvis været at nedbringe sygefraværet. Der er tale om initiativer, der dels retter sig direkte mod sygefraværet, dels mere bredt kan bidrage til en nedbringelse heraf.

I 2003 har Direktoratet for Kriminalforsorgen udsendt en håndbog til ledelserne af de enkelte tjenestesteder. Håndbogen er fulgt op med en orienteringspjece til hver enkelt medarbejder i kriminalforsorgen. Både håndbog og orienteringspjecer har en tilgang til sygefraværsproblematikken, der bygger på den grundholdning, at sygefravær ikke kan bekæmpes med kontrol og

misbrug, men kun med omsorg, tillid og åbenhed.

Det er ledelsens, men også hver enkelt medarbejders ansvar at bidrage til, at sygefraværsproblematikken tages seriøst. Derfor er der også samtidig indført retningslinjer for telefonisk kontakt til sygemeldte medarbejdere og omsorgssamtaler. Formålet er også her at vise en reel interesse i den enkelte medarbejders forhold og finde ud af, om der er forhold på tjenestestedet, der kan gøres bedre.

Endelig er der fra årsskiftet 2002-2003 indført en ny, mere omfattende sygefraværstatistik, og medarbejderne i kriminalforsorgen har i en årække haft det stående tilbud om gratis, anonym krisehjælp, uanset om årsagen til en krise er forhold på arbejdet eller private årsager.

I 2004 vil der endvidere blive indført et særligt varslingsystem, der gør det lettere for de lokale ledelser at få gennemført omsorgssamtaler, og herudover bliver der udsendt en årsberetning om sygefraværet i kriminalforsorgen, som skal danne grundlag for lokale drøftelser og virke som inspiration i det videre arbejde med nedbringelse af sygefraværet.

Lad mig afslutningsvis endnu en gang takke initiativtagerne til dagens forespørgsel om kriminalforsorgens forhold. Det er, som det også er fremgået, forhold, som regeringen lægger meget stor vægt på. Ingen kan udstede garantier for strafudviklingen i fremtiden, men jeg mener, at med de initiativer, jeg her har redegjort for, er der skabt grundlag for en både god og rigtig udvikling i kriminalforsorgen.

Formanden:

Jeg gør for god ordens skyld opmærksom på, at der ikke er praksis for, at vi får korte bemærkninger til en ministerbesvarelse af en forespørgsel.

Forhandling

Kl. 11.35

Lissa Mathiasen (S):

Allerførst vil jeg godt sige tak til ministeren for besvarelsen. Det var en, synes jeg, udmærket, klar gennemgang af den måde, regeringen har valgt at tackle kriminalforsorgen på. Men lad mig sige med det samme, at det ikke har gjort os mere trygge.

Ministerens tale er nok en gang udtryk for en urealistisk optimisme uden svar på, hvordan ministeren og regeringen vil få genetableret kontrollen med udviklingen i kriminalforsorgen.

Vi ser i Socialdemokratiet med stigende bekymring på udviklingen, netop som den er i kriminalforsorgen. Uden for disse vinduer på gader og stræder er der små 6.000 dømte kriminelle på fri fod, fordi ventelisten til at komme ind og afsone, siden regeringen tog over, er eksploderet. Ventetiden er skyhøj. Over 9 måneder går folk nu og venter.

En hel del tyder faktisk på, at regeringen fuldstændig har mistet kontrollen med udviklingen i kriminalforsorgen. Nej, nej siger justitsministeren så, det har man da ikke. Vi regner med, at når vi når til ca. 2007, så begynder det her nok at virke. Er det virkelig tilfredsstillende for en konservativ minister at komme med det svar?

Vi mener, at det er et alvorligt anslag mod befolkningens generelle retsfølelse. Som borger i et retssamfund må man have krav på, at borgere, der bliver dømt, kommer til hurtig afsoning.

De lange ventelister skyldes jo, at danske fængsler og arresthuse er fyldt op. Ja, mere end det. Nu har vi just hørt ministeren her i sit svar sige, at det belæg på 92 pct., der var lovet, ikke vil komme her i år. Hvis bare vi tager fra januar i år og til den 14. april her, har der været en kapacitetsudnyttelse på over 97 pct., det svarer til lige så mange, som vi har siddende i Vridsløse Statsfængsel. Det er ret mange i overkapacitet, der er inden for murene, når man så tænker på, der går knap og nap 6.000 udenfor.

Netop de overfyldte fængsler betyder større pres på personalet. Tonen bliver mere rå, mindre behandlingsindsats og dermed ringere chancer for at kunne forlade fængslet til en kriminalitetsfri tilværelse, ligesom udslusningen slet ikke formår at sikre færre gengangere. Det er vel det, det drejer sig om. Det er en helt gal kurs, regeringen følger.

Det er jo heller ikke kun et større pres på personalet i hverdagen. Vold, trusler, politianmeldelser inden for murene har sat en ny rekord i 2003. Alt for mange sygedage hos personalet, og alt for mange førtidspensioneres. Faktisk er ratten seks gange så høj som for andre faggrupper, og de førtidspensionerede er i gennemsnit 44 år. Konsekvensen af denne personalepolitik er, at de penge, som justitsministeren sparer på kriminalforsorgen, på personalet, skal betales af socialministeren. Det er en høj menneskelig pris

for denne ringe personalepolitik, som justitsministeren har ansvaret for. Hvad sker der egentlig?

Er det her så en situation, som regeringen har overtaget fra den tidligere socialdemokratisk ledede regering? Nej, tværtimod. I sommeren 2001 blev der nedlagt pladser i enighed med de borgerlige partier. Det var netop udtryk for rettidig omhu, der var ikke behov for dem. Det kan vi ikke beskyldte den nuværende regering og justitsminister for at have, altså rettidig omhu, for da udviklingen vendte, og behovet for flere pladser viste sig, har ministeren ikke villet se realiteterne i øjnene.

Vi kan jo bare se, at her, 3 måneder efter der er indgået et nyt forlig, kommer man og siger, hovsa, vi er nødt til at etablere nye pladser, til trods for at jeg i slutningen af januar måned fik at vide af ministeren, at det hele er på skinner, alt fungerer.

Vi kan så bladre 1 år tilbage, da siger ministeren den 22. maj i en pressemeddelelse, som jeg godt vil citere fra, at hendes udspil her indeholder tre elementer, og tilsammen vil disse betyde, at stigningen i venterkøen vil blive stoppet med det samme.

Men sådan er det jo ikke gået, og sådan er det ikke gået nogen af de gange, vi har fået løfter fra ministeren. Man kan ikke styre kriminalforsorgen med lappeløsninger. Forsudsætningen for, at problemerne i kriminalforsorgen kan løses, er, at man via en god behandlingsindsats forandrer de indsattes adfærd, sikrer en velfungerende udslusning og lever op til befolkningens berettigede forventning om og krav om, at man skal være tryk ved igen at lukke straffede personer ud i samfundet.

Men det kræver en regering og en minister, der vil bevilge de nødvendige penge og udvide den rettidige omhu, og det er det, der ikke sker.

Jeg skal på vegne af Socialdemokratiet, SF, Det Radikale Venstre, Kristendemokraterne og Enhedslisten fremsætte følgende:

Kl. 11.40

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer, at udviklingen i kriminalforsorgen er dybt bekymrende, opfordrer Folketinget regeringen til at få genetableret kontrollen med udviklingen i kriminalforsorgen, således

- at de overfyldte fængsler og arresthuse bringes ned til et belæg på 92 pct.,
  - at behandlingsindsats m.v. sikres med henblik på resocialisering,
  - at længden af den tid, dømte kriminelle venter på at afsone, nedbringes, så antallet af dømte kriminelle, der er på fri fod, reduceres væsentligt,
  - at der iværksættes en handlingsplan med en styrket indsats i udslusningsfasen med henblik på at forhindre tilbagefald til ny kriminalitet,
  - at antallet af tilfælde af vold, trusler og overfald mod ansatte i kriminalforsorgen nedbringes, og
  - at den alt for høje andel af sygedage og deraf følgende risiko for førtidspensionering blandt kriminalforsorgens ansatte nedbringes.«
- (Forslag til vedtagelse nr. V 85).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Sådan som jeg i hvert fald opfatter fru Lissa Mathiasens tale, så opstod alle problemerne ved systemskiftet i 2001. Før den tid var alt godt og rart og dejligt, der var ingen problemer inden for kriminalforsorgen.

Jeg vil gerne spørge fru Lissa Mathiasen, hvad det egentlig er, der har gjort, at på grund af et regeringsskifte er der lige pludselig et hav af problemer? Er det noget, der bare opstår, fordi der kommer en borgerlig regering, eller er der andre årsager til det, f.eks. at man tager kriminaliteten lidt mere alvorligt, end man gjorde under den socialdemokratiske regering?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg er nødt til at sige til hr. Per Dalgaard, at det, der ændrer udviklingen, faktisk er, at der kommer et væsentlig større indtag, en væsentlig større mængde af dømte i forhold til kapaciteten i vores arresthuse. Forskellen er, at under den socialdemokratiske ledede regering og under det flerårsforlig, som vi havde ansvaret for, gik man ind og tog højde for, hvad behov der var, og derfor reducerede vi pladserne i sommeren 2001, for der var ikke behov.

Det, vi angriber her, er netop, at regeringen og justitsministeren ikke har villet udvise rettidig omhu, da vi så, at tallet steg. I sommeren 2002 kom der en hilsen fra kriminalforsorgen, der viste, at der var behov for 400 nye pladser, hvis man skulle leve op til den mængde dømte, som man nu kunne se, der rent faktisk ville komme ind. Det er den form for rettidig omhu vi kritiserer regeringen for ikke at have villet udvise, og som Dansk Folkeparti nu også er blevet en del af.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg kan udmærket forstå, hvorfor behovet for fængselspladser under den socialdemokratiske regering faldt eller i hvert fald ikke steg, for der forhøjede man blot strafferammen for de kriminelle, således at der ikke var så mange, der skulle i fængsel. Så det er jo en meget snedig måde at bearbejde kapaciteten på, nemlig at reducere antallet af egentligt potentielle fængselsindsatte.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg giver hr. Per Dalgaard helt ret. Under den socialdemokratiske ledede regering op igennem 1990'erne kom der to meget store pakker, som rent faktisk tog meget alvorligt fat om kriminaliteten. Der var dels forebyggelsesdelen, dels en meget alvorlig, hvor man netop forhøjede strafferammerne på nogle områder. Det var lige nøjagtig det, vi i starten af 2002 også kunne begynde at se effekten af, og samtidig må vi også konstatere en effektiv indsats fra politiets side.

Men det begrunder jo ikke, at man fra den nuværende regering og fra den nuværende justitsminister lader stå til og siger, at man ikke kan forstå, at der kommer mange ind, man kan ikke forstå, at der er overfyldt, men man vil ikke gøre noget ved det. 400 nye pladser var svaret fra kriminalforsorgen i efteråret 2004, hvis man fuldstændig skulle reagere på det behov, man vurderede, der var.

Hvad var justitsministerens svar? Jeg tror nok, at 100 nye pladser kan løse det. Vi har jo set, at de her hovsaløsninger er dyre, de er dårlige, og de giver ikke de resultater, vi gerne vil have.

Kl. 11.45

Formanden:

Så er det fru Birthe Rønn Hornbech som ordfører.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Man må da sige, at fru Lissa Mathiasen får noget ud af sin frihed i opposition og frihed til ikke at være med i et forlig. Jeg synes godt nok, fru Lissa Mathiasen er meget from.

De her problemer opstod jo i den forligsperiode, hvor Socialdemokratiet indgik forlig, og hvor jeg husker at det hverken var til at få penge til politiet eller kriminalforsorgen. Det er også helt all right. Socialdemokratiet førte en anden politik, og der var masser, der fik samfundstjeneste, for at man på den måde kunne skaffe fængselspladser. Det er kendsgerninger. Nu er fru Lissa Mathiasen helt vild og blodig, nu kan der altså ikke blive fængselspladser nok. Jeg konstaterer, at fru Lissa Mathiasen er kommet i opposition, og at hun er i sin gode ret til bare at skælde ud, og det gør hun så.

Jeg synes egentlig ikke, der er så meget at tilføje til justitsministerens meget grundige redegørelse, som vi bakker fuldstændig op om. Jeg skal bare fremhæve nogle enkelte elementer, for det er nødvendigt, når man nu har hørt fru Lissa Mathiasen, igen at understrege, at der altså ikke i mands minde er brugt så mange midler på kriminalforsorgen, der er ikke i mands minde etableret så mange fængselspladser som under denne regering. Det er trist, at det har været nødvendigt, men det har det altså været.

Jeg skal ikke begynde at gøre mig klog på, hvor meget kriminaliteten er steget, men det, man i hvert fald kan se, er, at politiet er blevet dygtigere, de har fået bedre redskaber, og det har hjulpet. Der sidder flere i varetægtsfængsel, hvilket justitsministeren også var inde på, og hvorfor gør der det? Det gør der, fordi der bliver taget flere, der er mistænkt for organiseret kriminalitet, og når de så bliver dømt, får de også højere straffe.

Regeringen og Venstre har ikke profetiske gaver, men vi følger op på den situation så hurtigt, vi har de fornødne tal, men man kan altså ikke bygge fængselspladser fra den ene dag til den anden. Men jeg kan forsikre fru Lissa Mathiasen om, at i Venstre vil vi gøre, hvad vi kan, for at blive ved med at få de fængselspladser, hvis det virkelig skal fortsætte med den alvorlige kriminalitet. Vi vil ikke vælge den vej, som fru Lissa Mathiasens parti valgte, at fordi man ikke havde fængselspladser og man ikke ville betale for det, i modsætning til denne regering, så gav man bare samfundstjeneste. Det er ikke en måde at føre kriminalpolitik på, for det var jo det, der var

grunden: at man ikke ville betale for fængselspladser.

I øvrigt mener jeg, vi stemte for det. Jeg har altid haft den opfattelse, at samfundstjeneste er en god sanktion, for hvis det viser sig, at man kan nøjes med det og de ikke begår kriminalitet igen, så var det godt, at man gjorde det. Men regeringens politik var her som ved så meget andet, at kriminalpolitikken overhovedet ikke var styret af en kriminalpolitisk opfattelse hos Socialdemokratiet, den var styret af økonomi og intet andet. Men det er da rart, at man har fået en kriminalpolitik, nu hvor man altså ikke kan få fængselspladser nok.

Jeg skal ikke gentage alle de initiativer, som ministeren har nævnt, men jeg kan sige, at regeringen lever meget godt op til det, som vi i Venstre foreslog i vores syv-punkts-plan for mange år siden, et meget nuanceret sanktionssystem. Vi har jo så gjort det, for at der virkelig skal være forskel – det skal kunne betale sig at opføre sig ordentligt, man skal kunne mærke, når man ikke opfører sig ordentligt – at vi er gået begge veje: De, der opfører sig ordentligt, har en chance for at blive prøveløsladt tidligere, og de, der absolut ikke kan opføre sig ordentligt, kan komme ind i Københavns Politis fængsler, hvor der nu bliver lavet en særlig sikret afdeling. På den måde er straffesystemet langt mere nuanceret end tidligere, og det hilser vi med tilfredshed i Venstre.

Jeg vil godt lige knytte et par ord til bemærkningerne fra ministeren om de ansatte. Det er klart, at det er et meget belastende arbejde ikke mindst at være fængselsbetjent. Det er vi meget opmærksomme på, og vi mener også, at niveauet for vold og trusler, hvor volden ligger på samme niveau som under den tidligere regering, fortsat er alt for højt. Derfor har vi jo også sørget for, at man altså ikke bare lige sådan kan slippe af sted med det uden at blive straffet.

Det er et stort problem, men vi er også nødt til at sige, at det altså ikke er noget, man bare kan afskaffe fra den ene dag til den anden. Der er derfor også taget en lang række tiltag for at hjælpe de ansatte, og man er også meget opmærksom på de ansattes pårørende. Alt i alt nogle gode initiativer, som vi kan støtte.

Den røde lampe lyser, men jeg vil lige sige, at vi altså bakker fuldstændig op om ministerens redegørelse, og jeg skal sige, at – nej, det skal jeg netop ikke.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg undrer mig, og derfor vil jeg godt spørge, om jeg virkelig har forstået fru Birthe Rønn Hornbech korrekt, at Venstre og Venstres ordfører, som normalt plejer at være meget optaget af ikke at få krænket menige borgeres retsfølelse, mener, det er godt nok, og at det er acceptabelt, at vi har små 6.000 mennesker, som er dømt, som går frit rundt på gader og stræder, og hvor vi ved, at der er en ventetid nu på over 9 måneder, før de kan komme ind at afsone. Er man tilfreds med det, når svaret fra justitsministeren er, at der nok går frem til 2007, før vi får normaliseret det her? Er man virkelig godt nok tilfreds med det i Venstre?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Vi er overhovedet ikke tilfredse, før alle er sat ind, men vi mener, vi har taget nogle meget væsentlige tiltag i forbindelse med det nye fængselsforlig, som Socialdemokraterne ikke ville være med til at finansiere. Derudover har vi så yderligere også sammen med Dansk Folkeparti for ganske nylig tilført flere midler til nye pladser.

Og så til det, jeg ville sige før, som var, at vi ikke kan stemme for den socialdemokratiske vedtagelse. Det skal så være sagt her, hvis det kunne blive flyttet hen det rigtige sted i Folketingstidende.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det er jo altid noget, at fru Birthe Rønn Hornbech ikke er tilfreds med, at vi har små 6.000 mennesker, der går rundt på gader og stræder, som er dømt. Men jeg synes ikke rigtig, det er et svar at få, at man også har taget en bunke initiativer.

På baggrund af de initiativer, der nu er taget i den nye flerårssaftale sammen med Dansk Folkeparti, er svaret, at man først i 2007 begynder at få normaliserede tilstande. Så er det, jeg spørger: Er det tilfredsstillende for Venstre, eller føler Venstre ikke, at det her godt kunne gøres ikke bare lidt bedre, men meget bedre?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jamen jeg aflæser verden på en anden måde end fru Lissa Mathiasen. Det er meget tydeligt gjort

op – jeg skal gerne læse hele ministerens tale op, hvis jeg får lov af formanden – hvor mange pladser der vil blive etableret og er blevet etableret. Men det er jo meget let bare at sige, at der skal flere og flere og flere og så komme næste år, når de står tomme, når vi har tomme fængselspladser, og sige: Hvad er meningen?

Vi er ikke synske, og vi kan ikke styre udviklingen, og det skal vi heller ikke gøre. Man kan selvfølgelig sagtens gøre som fru Lissa Mathiasens parti og sige, at så sætter vi straffen ned og giver samfundstjeneste, og så er der ikke behov for fængselspladser. Sådan fører vi altså ikke kriminalpolitik. Vi tager bestik af situationen, og de sidste pladser blev etableret, lige så snart vi havde tallene fra sidste år.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg bemærkede, at Venstres ordfører ganske rigtigt sagde, at der var kommet mange flere varetægtsarrestanter, og at denne her regering brugte utrolig mange penge på fængsler, men alligevel var ventelisten steget, og venteperioden var meget lang. Der blev også sagt mange pæne ord om politiet, som var blevet meget, meget bedre til at opklare og efterforske kriminalitet.

Nu fremgår det af et ritzautelegram fra i dag, som jeg så i gratisavisen MetroXpres, at straffelovsovertrædelserne i 2003 var steget med 4.000 i forhold til 2002. Tallet var nu oppe på 50.000, og det vil altså sige 4.000 højere end året før.

Mener fru Birthe Rønn Hornbech, at dette øgede antal straffelovsovertrædelser fra 2002 til 2003 er et udtryk for øget politieffektivitet?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Som jeg sagde før, skal jeg ikke gøre mig klog på, hvor stor stigningen i kriminaliteten er, for den anmeldte kriminalitet er jo en meget lille del af det mørketal, der er. Men hvad der sker af domfældelser – og det er jo det, vi ved, når vi nu taler kriminalforsorgen – er jo i høj grad også udtryk for en arbejdsstatistik for politiet. Når der kommer flere varetægtsfængslede ind, er det altså udtryk for, at politiet har fat i langt flere af de store sager, for det er kun i de store sager, man normalt kan få varetægtsfængsel, eller hvis det er forbrydere, der forser sig igen og igen og igen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det vil altså sige, at når statistikken siger, at kriminaliteten stiger, fordi der kommer flere straf-felovsovertrædelser, må svaret fra Venstres ord-fører være, at det så er, fordi politiet er blevet bedre til at efterforske den kriminalitet, der er; den har i virkeligheden altid været der, nu er poli-tiet bare blevet bedre til at efterforske. Det er den måde – kunne jeg høre på fru Birthe Rønn Hornbechs svar – man vil svare på.

Hvordan kan man så have den optimisme i behold, at man tror, at nu vil antallet af indsatte falde eller venterkøen vil falde, fordi antallet af varetægtsfængslinger på en eller anden måde vil forsvinde eller i hvert fald falde væsentligt i løbet af den kommende tid, og så vil man have nok fængselspladser?

Kl. 11.55

Er det ikke sådan, at politiet fortsat vil være overordentlig aktive og overordentlig effektive med hensyn til at opklare forbrydelser, og at man derfor fortsat vil have en stigning i antallet af varetægtsfængslinger?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jo, men jeg skal gerne gentage det for tredje gang, og hvis fru Elisabeth Arnold vil fortsætte, for fjerde, femte og sjette gang, hvis vi skal bruge tiden på at debattere på den måde. Så nu siger jeg for tredje gang, at jeg ikke skal gøre mig klog på, hvor meget og om kriminaliteten er steget, men det, jeg godt tør gøre mig klog på, er, at politiet har gode resultater, de får varetægts-fængslet flere, strafmassen er steget, også ud over det, den ville stige, på grund af de straf-skærpelser, som denne regering har foretaget.

Og der vil jeg altså tillade mig at sige, at når man ser, at strafmassen er steget, så har jeg den opfattelse, at så er det, fordi politiet får gode resultater, og det er, fordi der er så mange flere organiserede forbrydelser, der bliver opklaret. For de mindre forseelser får man jo, som vi var enige om for nogle år siden, samfundstjeneste. Og derfor viser disse tal jo i virkeligheden, at der er mange flere, der får lange straffe, og som sidder inde for det.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan forstå, at det, som Venstre mener man skal gøre på kriminalområdet, er, at man skal bruge længere straffe og længere straffe og læn-

gere straffe. Men nu har regeringen jo siddet i et par år, og man kan se, hvad resultatet er: Kriminaliteten stiger, og den grove kriminalitet stiger.

Så konsekvensen af de længere straffe er, at vi så samtidig oplever en kriminalforsorg og et fængselsvæsen, som er ude af regeringens kontrol, hvor der er elendige forhold både for de indsatte og for de ansatte. På trods af, at de ansatte kæmper hårdt for at prøve på at få tingene til at hænge sammen, så får man ikke den nødvendige opbakning til at sikre, at man får nogle ordentlige forhold.

Derfor ville jeg godt høre, om ikke det giver Venstre anledning til at overveje, om man ikke også skulle prøve at bekæmpe kriminalitet på anden vis end kun med hårdere straffe, prøve at sætte ind med noget af det, man tror på virker. Og hvad vil man gøre for at sikre nogle ordentlige forhold i fængslerne både for de ansatte og de indsatte?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er jo helt utroligt, at man altså ikke har gidet høre efter, hvad justitsministeren har svaret, og hvad man godt ved i forvejen, nemlig at der er taget hundrede sytten initiativer fra denne rege-rings side, som man jo i høj grad kan diskutere om ikke den forrige regering burde have taget.

Men jeg er ikke flov over, at vi har et godt og et effektivt politi, overhovedet ikke, tværtimod. Der er noget, der tyder på, at der er ved at blive ryddet op nogle steder, hvor der burde have været ryddet op for længst.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Birthe Rønn Hornbech kan snakke længe, og justitsministeren kan snakke længe, men det, vi kan se, er jo, at på trods af, at vi nu i 2 år har snakket om, at vi kan se, at antallet af indsatte stiger og stiger, at problemerne vokser og vokser i kriminalforsorgen, så sker der reelt ingenting, der virkelig kan hjælpe på problemerne. Men jeg kan forstå, at det ikke er noget, fru Birthe Rønn Hornbech har tænkt sig at løfte sløret yderligere for eller har nogen bud på hvad man kan gøre ved. Så derfor vil jeg gerne endnu en gang spørge: Giver det Venstre anledning til at overveje, om man skulle prøve at bekæmpe kriminalitet på en anden måde end blot ved højere straffe?

Mit andet spørgsmål er så i forhold til den del af kriminalforsorgen, der handler om kriminal-forsorgen i frihed, om Venstre dér har en hold-

ning om, at man burde opprioritere det arbejde, også for at prøve at forebygge, at folk kommer i fængsel igen, hvis de har været i fængsel og så har behov for noget tilsyn for ikke at komme der igen, eller hvis de i første omgang har fået en betinget dom eller samfundstjeneste, og sikre, at der er de ordentlige ressourcer til at forebygge, at de kommer ud i kriminalitet igen.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Uanset hvor mange gange fru Line Barfod spørger, så får fru Line Barfod ikke det svar fra mig, hun måske meget gerne vil have, at jeg vil til at føre kriminalpolitik som Enhedslisten, og uanset hvor mange gange fru Line Barfod manipulerer med det, jeg har sagt, og det, justitsministeren har sagt, så må jeg altså bare igen bruge taletiden på at fastholde – jeg taler nemlig ikke så længe ad gangen – at vi i dag har gjort rede for alle de andre tiltag, der også er tale om.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Det er til noget af det, som fru Birthe Rønn Hornbech tidligere var inde på i spørgsmålet omkring samfundstjeneste. Det lød lidt, som om fru Birthe Rønn Hornbech mener, at den tidligere regering bare gav flere og flere samfundstjeneste, og så løste man problemerne derved og undlod altså at bygge fængselspladser og alt muligt andet, så det var nærmest lidt blødsødent, at man bare gav alle samfundstjeneste, og så fik man hurtigt folk ud i samfundet igen.

Kl. 12.00

Samfundstjeneste er jo en kæmpe succes. Det viser sig, at tilbagefaldsprocenten er markant lavere, end den er for dem, som bliver i de lukkede institutioner.

Og hvad angår at negligere værdien af samfundstjeneste, så vil jeg gerne bede fru Birthe Rønn Hornbech genoverveje det synspunkt, ikke mindst hvis fru Birthe Rønn Hornbech lige har L 122 i baghovedet om tidligere prøveløsladelse, hvor regeringen jo har fremsat et forslag netop gående ud på, at hvis folk er berettigede til det for at kunne komme på tidligere prøveløsladelse, ja, så er forudsætningen, at så skal de have samfundstjeneste inden.

Vil fru Birthe Rønn Hornbech ikke bare kræfte, at samfundstjeneste i et lovforslag, regeringen har fremsat, også spiller en meget central rolle?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg vil gentage det, jeg sagde før, da der åbenbart ikke er nogen, der lytter til, hvad ordfører og minister siger: At jeg synes, samfundstjeneste er en glimrende sanktion, for hvis det viser sig, at man ikke begår kriminalitet igen, så var det godt, at man kun fik samfundstjeneste.

Men vi, der var med dengang, vidste jo altså godt, at der var et økonomisk problem, der var et pladsproblem i fængslerne, og det bekom justitsministeren og den daværende regering meget godt, at man så kunne få samfundstjeneste for en lang række, der ellers skulle afsone. Det fortryder jeg ikke.

Men jeg synes bare, at Socialdemokratiet burde være de nærmeste til lige at tage det med, når de nu i deres løsslupne oppositionsfrihed falder over denne regering, som har skaffet så mange pladser, og som har taget så mange tiltag inden for kriminalforsorgen.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Så skal jeg nok passe på, at vi i vores oppositionsperiode ikke bliver for løsslupne, for nu vil jeg stille et meget konkret spørgsmål til fru Birthe Rønn Hornbech.

Der er jo små 6.000 dømte kriminelle, som er på fri fod uden for de her vinduer i dag. Vi har en konservativ justitsminister og en borgerlig regering, som har ført hård kamp mod kriminaliteten, og resultatet er bl.a. det.

Ved fru Birthe Rønn Hornbech med den store viden, fru Birthe Rønn Hornbech har om forholdene – hun er med i en flerårsaftale – hvor mange af de her små 6.000 dømte kriminelle, der har begået ny kriminalitet, mens de går fri og venter i 9 måneder på at komme ind og afsone deres dom? Hvor mange af dem begår ny kriminalitet?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nu er jeg jo ikke minister, så jeg kan ikke tillade mig at sige, at jeg gerne vil have spørgsmålet skriftligt, så skal jeg svare, men man kan jo stille det samme til Retsudvalget.

Jeg har ikke tallene med op på talerstolen, og jeg føler mig ikke forpligtet til at kunne dem udenad.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt spørge, om fru Birthe Rønn Hornbech mener, at Venstres politik, nemlig at strengere straffe giver mindre kriminalitet, harmonerer med fru Elisabeth Arnolds påvisning af, at der i den periode, hvor regeringen har siddet, er en stigning i antallet af straffelovsovertrædelser.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nu svarer jeg så for femte gang: Jeg vil ikke udtale mig om, hvorvidt der er flere kriminelle, for vi ved, at der er et meget stort mørketal. Det er jo undersøgt gang på gang, og enhver politimand ved også, at lige så snart han får fingrene i noget, så er der noget, der lugter langt væk, men hvor det slet ikke kan betale sig at gå i gang med det.

Det, jeg siger, er, at det har vist sig, at politiet har så gode resultater, at der er blevet behov for flere fængselspladser. Det er naturligvis beklageligt, at det viser sig, at der er så meget kriminalitet, men det er altså en kendsgerning, som vi må forholde os til.

Og jeg er træt af at høre, at man bliver ved og bliver ved med at sige, at regeringen kun har den politik, der hedder strengere straffe. Jeg kalder det en manipulation. Vi har også den politik, der hedder strengere straffe på de områder, hvor vi simpelt hen vil have, at samfundet viser sin dybeste afsky over for den kriminalitet, og det er bl.a. voldskriminalitet. Det har vi sagt i opposition, og det har vi gennemført i regering, og derfor har vi f.eks. også skærpet straffene for vold mod fængselsbetjente.

Men der er altså andre ting, hvor vi fuldstændig på linje med fru Anne Baastrup går ind for behandling. Vi er meget optaget af afvænnning af narkomaner i fængslerne, og vi er meget optaget af at få lov og orden og ro og fred i fængslerne, og de skal ikke bare gå og styrketræne, og hvad der nu ellers har været af ting, der har fået lov at gå i svang under den tidligere regering.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg skal lige have det helt klart: Betyder det så, at når vi nu skal ud i valgkamp, og jeg så kommer i diskussioner med fru Birthe Rønn Hornbech, hvor jeg vil sige, at antallet af straffelovsovertrædelser er steget i denne her regeringsperiode, så vil fru Birthe Rønn Hornbech sige, at

det ikke er en beskrivelse af virkeligheden, at det bare er, fordi politiet er blevet mere effektivt?

Det er da et kort og klart spørgsmål, og jeg regner med at få klart svar fra fru Birthe Rønn Hornbech.

Kl. 12.05

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det får fru Anne Baastrup. Jeg er ked af, at vi ikke stiller op i samme kreds mere, men så må fru Anne Baastrup læse i avisen, hvad jeg siger nede i Køgekredsen, mens hun slår sine folder i valgkampen på Fyn.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.05

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Den næste ordfører er hr. Per Dalgaard.

Per Dalgaard (DF):

Jeg synes, det er fantastisk modigt gjort af Socialdemokratiet at rejse denne forespørgsel. Her ved kan befolkningen virkelig få nogle fakta om, hvornår og hvordan problemerne omkring kriminalforsorgen opstod. Herved kan befolkningen få en indsigt i, hvor misligholdt kriminalforsorgen generelt set har været igennem i hvert fald de sidste 50 år.

For der er vel ingen, der tror på, at det forfald i bygningsmassen, fængslerne og arresthusene er udsat for, er skabt den dag i november måned 2001, hvor vi fik et systemskifte i Danmark. Der er vel ingen, der tror på, at der fra den ene dag til den anden pludselig opstår et forfald i bygningerne, og det hele kører skævt.

Det forfald, der er opstået, er mange årtier gammelt, og det har der ikke været sat midler af til i utrolig mange år. Hvem har styret landet gennem alle disse mange tidligere år før november 2001? Det har Socialdemokratiet med forskellige konstellationer af venstrefløjens partier,

og det er blandt disse, at det ikke har været politisk korrekt at tildele hverken politi eller kriminalforsorg de midler, der har været behov for.

Set i dette lys er det tydeligt, hvem der har ansvaret for den elendige forfatning, vore fængsler og arresthuse i dag befinder sig i. Det har Socialdemokratiet, og det har De Radikale. Ingen tvivl om det.

Når der i forespørgslen afkræves en forklaring på, hvad regeringen agter at gøre ved den kendsgerning, at der går flere dømte kriminelle på fri fod, end der sidder bag lås og slå, ja, så hænger det naturligtvis sammen med førnævnte misligholdelse af kriminalforsorgen. Den nye strammere kurs over for kriminelle kræver nemlig flere pladser, den strammere kurs, som regeringen sammen med Dansk Folkeparti har fået gennemført.

Under socialdemokratiske regeringer løste man bare dette problem på en ganske snedig måde. Man forhøjede blot straffegrænsen for, hvornår en kriminel handling betød fængselsstraf, og man lavede en kraftig stigning i samfundstjeneste. Ikke et ondt ord om samfundstjeneste som sådan, men det var en nem måde at løse kapacitetsproblemerne på.

Dansk Folkeparti finder, at det er en hån mod ofre for en kriminel handling at skulle se, at en person, der tidligere skulle i fængsel, nu kan gå fri eller lave en eller anden form for samfundstjeneste. Sådan leger en borgerlig regering med støtte fra Dansk Folkeparti ikke. Her er der konsekvens bag ordene. Her kommer folk, der har fortjent det, i fængsel. Ingen fiksfakserier med det formål at tilfredsstille et politisk korrekt bagland.

I erkendelse af at den grove kriminalitet er stigende, er det glædeligt at erfare, at Dansk Folkepartis ønske om flere pladser i fængslerne er blevet efterkommet sammen med en betydelig skærpelse af straffen for alle former for grov vold. Vi bliver selvfølgelig nødt til som politikere at reagere på den virkelige verden, vi ser uden for disse tykke mure, og lytte til folks bekymringer omkring kriminaliteten.

For Dansk Folkeparti skal den tiltagende grove kriminalitet bekæmpes. Det gælder også inden for murene, altså inden for fængslernes mure, hvor der findes nogle ret kraftige problemer i dag, som desværre knytter sig til to hovedgrupper af indsatte, nemlig rockere og andengenerationsindvandrere. Disse grupper er fuldstændig uden for pædagogisk rækkevidde, og det er der-

for af stor betydning, at de ansatte ved, at disse problemer tages meget alvorligt.

De nye fængsler, der bliver bygget, vil således få mange flere muligheder for at håndtere indsatte af den karakter til gavn for deres hverdag. Og de midler, der skal findes til dette, er Dansk Folkeparti meget villig til at finde.

Jeg skal derfor på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti og De Konservative fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget noterer sig de tiltag til bl.a. udvidelse af kapaciteten og forbedring af forholdene, herunder for de ansatte, der er indeholdt i flerårsaftalen for kriminalforsorgen, og tager regeringens redegørelse for de andre initiativer af betydning for forholdene i kriminalforsorgen til efterretning.

Folketinget opfordrer regeringen til at følge udviklingen i strafmassen, i belægget og i afviklingen af »venterkøen« nøje og til løbende at vurdere, hvordan forholdene i kriminalforsorgen kan forbedres, herunder behovet for fornyelse af bygninger, til gavn for både de indsatte og ikke mindst de ansatte.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 86).

Kl. 13.05

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg var da lige ved at falde ned af stolen, da hr. Per Dalgaard sagde, at landet havde været styret i flere årtier, nærmest i 50 år, af Socialdemokratiet godt assisteret af De Radikale.

Jeg vil af hensyn til referaterne bare lige spørge hr. Per Dalgaard, om han ikke har glemt, at der også var en statsminister, der hed Schlüter, som var statsminister i 10-11 år, nærmest 11 år, at Schlüter altså regerede og set mange gange i bakspejlet jo egentlig også udmærket, men jeg kan da minde om, og jeg vil gerne spørge hr. Per Dalgaard, om han er klar over, at Hans Engell som justitsminister nedlagde strubevis af arresthuse rundt omkring i landet af den simple grund, at de simpelt hen var utidssvarende, og at de var ved at falde fuldstændig sammen.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Med hensyn til den misligholdelse gennem årtier, jeg omtalte, så havde det ikke noget at gøre med, hvem der som sådan direkte havde styret. Jeg sagde, at den misligholdelse havde fundet sted igennem mange årtier. Jeg er udmærket klar over, at der var en 10-årig periode, hvor Schlüter regerede, og Schlüter er som bekendt konservativ, men han var, så vidt jeg husker, afhængig af De Radikales stemmer. Derfor kan man også på den led sige, at det, der hedder politi og kriminalforsorg, ikke rigtig var politisk korrekt at beskæftige sig med. Så tingene hænger sammen på den måde.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er jo ikke rigtigt! Et radikalt parti på 10 mandater, eller hvad det nu har været på det tidspunkt, højst 11, har jo ikke kunnet køre rundt med en regering med et meget, meget stort mandattal bag sig. Der har selvfølgelig været mulighed for den daværende regering for at indgå aftaler med f.eks. Fremskridtspartiet, som dengang havde ganske mange mandater, og det har også været muligt at indgå aftaler med Socialdemokratiet.

Det Radikale Venstre har ikke alene kunnet gøre noget med sine 10 mandater. Vi kunne pege på den, der skulle lede regeringen, men vi har da måttet rette os efter den almindelige matematik i Folketingssalen i den daglige lovgivning.

Jeg kan også nævne personer som Hartling og Hilmar Baunsgaard, som havde en borgerlig regering bag sig. Så den der med, at slitagen kun er opstået på grund af radikal og socialdemokratisk ondskab, og at alt det gode, der er sket, er sket på trods af os, køber vi simpelt hen ikke!

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Nej, det kan jeg da godt forstå at De Radikale ikke køber, men kendsgerningerne er, at der ikke har været tildelt kriminalforsorgen de midler, der reelt har været brug for i forhold til, hvordan samfundet og de kriminelle har udviklet sig. Og det er jo igen ikke noget, der lige kan løses fra den ene dag til den anden, det er jo en utrolig lang proces at bygge nye fængsler.

De fængsler, vi har – jeg har prøvet at kigge lidt på det – er jo op til 350 år gamle. Det er ganske vist kun et ungdomsfængsel, som er så gammelt, men ellers ligger de på mellem 70 og 150

år. Og det er jo altså noget, der kræver noget, hvis man skal vedligeholde sådan noget gammelt noget, og det mener vi bestemt ikke man skal. Der skal bygges noget nyt, og det er også derfor, der er igangsat byggeri af et nyt fængsel i Jylland, og at der også bliver igangsat et nyt fængselsbyggeri på Sjælland. Og det er vi virkelig glade for sker.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg er lige nødt til sådan for en korrektions skyld at sige: Det nye byggeri ved Enner Mark er altså sat i værk under en socialdemokratisk ledet regering og som følge af et forlig, der blev indgået under den tidligere flerårsaftale. Det kan regeringen og hr. Per Dalgaard ikke smykke sig med.

Men jeg falder over, at hr. Per Dalgaards partifælle hr. Peter Skaarup allerede den 8. oktober 2002 stillede et spørgsmål til justitsministeren og spurgte, om justitsministeren ville søge Folketingets Finansudvalg om en ekstra bevilling til flere pladser, så problemet permanent kunne løses, fordi det fremgik af Berlingske Tidende den 3. oktober, at dømte venter på at komme til afsoning, fordi der mangler pladser i vores fængsler.

Kl. 13.10

Jeg deler hr. Peter Skaarups spørgsmål i forhold til, at det er forkert, at forbydere må gå og vente på at komme i fængsel. Det er nedbrydende for folks retsbevidsthed.

Så vil jeg godt sige til hr. Per Dalgaard, at det altså var det, man mente i 2002. Nu står vi i 2004. Man har lavet en ny aftale med regeringen, der skal løbe i 4 år, og vi ved, at der er omkring 6.000, som er dømte, og som går på gader og stræder og har mere end 9 måneders ventetid på at komme i fængsel.

Derfor vil jeg godt spørge hr. Per Dalgaard: Hvad vil Dansk Folkeparti gøre ved det? For der er intet i den nye aftale, som betyder, at vi nu og her får skåret ned på den venterkø – tværtimod. Ministerens svar er, at vi først normaliserer den i 2007.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg vil ikke begynde at gentage ministerens tale med hensyn til den yderligere kapacitet, som helt klart skal laves, og det ved fru Lissa Mathiasen udmærket godt.

Jeg beklager meget, at der går så mange fri, som egentlig skulle sidde inde. Det beklager jeg. Men det er igen en proces, som er opstået, fordi

den nye regering for det første ikke accepterer bare at hæve strafferammen, så folk ikke skal i fængsel, når de laver en forbrydelse, som er ens fra den ene dag til den anden, plus at effektiviteten hos politiet åbenbart er blevet bedre, plus at de kriminelle, vi har i dag, er af en hårdere karat end tidligere, hvilket betinger, at de skal sidde inde længere tid.

Så der er mange ting, der er årsag til, at kapaciteten i dag er udnyttet fuldt ud. Jeg beklager igen, at der går så mange fri, men vi kan jo altså ikke sætte nogen ind, når der ikke er plads til dem.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Man kan jo sådan set ikke bruge en beklagelse så meget, for når man nu konstaterer, at tingenes tilstand er, som de er, så er det bare, jeg spørger: Hvordan kan det være, at man i 2002, hvor Dansk Folkeparti ikke var en del af en forligsaftale omkring kriminalforsorgen, sagde: Justitsminister, se nu at søge Finansudvalget om at finde nogle flere penge, vi vil ikke se alle de kriminelle, som er dømt, gå ude på gader og stræder.

Så spørger jeg bare, hvordan det kan være, at man nu fra Danske Folkeparti siger: Det er bare ærgerligt, vi kan ikke gøre noget, og vi accepterer det – for jeg formoder, at hr. Per Dalggaard accepterer og respekterer, at ministeren har givet svaret, at vi først i 2007 kan normalisere tilstanden? Er det tilfredsstillende for Dansk Folkeparti? Eller hvad vil man gøre? Og hvad er grunden til, at man i 2002 godt ville bevilge penge, og at man nu ikke vil? Man vil ikke forholde sig til det.

(Kort bemærkning).

Per Dalggaard (DF):

Det er selvfølgelig noget sludder, at vi ikke forholder os til det. Vi er med i et kriminalforlig, en flerårsaftale for kriminalforsorgen, hvor der nu bliver tildelt mange, mange flere penge, end der nogen sinde tidligere er blevet tildelt, fordi vi har erkendt problemet.

Hvordan ministeren forholder sig i 2002 til en forespørgsel med hensyn til flere penge, skal jeg ikke gøre mig klog på, men det har højest sandsynligt haft noget at gøre med en finansiering, som åbenbart ikke kunne falde på plads dengang. Det ved jeg ikke.

Men jeg siger selvfølgelig ikke, at vi ikke kan gøre noget med hensyn til alle dem, der går fri. Det gør jeg da ikke. Jeg beklager det meget, og

jeg synes, det er – ja, irriterende. Det er simpelt hen ikke korrekt, at det skal ske sådan.

Men igen, vi skal have et sted at putte de mennesker hen, og hvis man skal sætte et lille plaster på såret, så er det jo heldigvis overhovedet ikke de hårdeste kriminelle, der går derude. Det er jo nogle af en lidt mere blid karakter, men det skal ikke være nogen undskyldning. De skal selvfølgelig have den straf, de skal have, og de skal ind at sidde, når der er plads til det.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg har et enkelt spørgsmål til ordføreren, for fru Elisabeth Arnold spurgte for et øjeblik siden, om hr. Per Dalggaard ikke var klar over, at Poul Schlüter havde haft magten fra 1982 til 1993. Er det ikke korrekt, at i de 10 år, hvor Poul Schlüter havde magten, havde han ikke den retspolitiske magt, for det var jo samtlige 10 år mindretalsregeringer? Den radikale ordfører på det tidspunkt i retspolitik var hr. Bernhard Baunsgaard, og den socialdemokratiske ordfører var hr. Ole Espersen, og man skulle have en af de to med for at have et flertal, og de stod som bekendt begge to for den linje, som den tidligere radikale Bjørn Elmquist førte retspolitik efter, altså slapt og uden konsekvens.

Så mit spørgsmål er altså: Er det ikke korrekt, at man ikke havde noget som helst flertal til at gennemføre den retspolitik, som Poul Schlüter og hans regering gerne ville have gjort?

(Kort bemærkning).

Per Dalggaard (DF):

Jo, det er fuldstændig rigtigt, og det var sådan set også det, jeg forsøgte at forklare fru Elisabeth Arnold. Hun ved udmærket godt, hvad det handler om, netop at Schlüterregeringen jo var en mindretalsregering, der, som hr. Helge Adam Møller så korrekt siger, var afhængig af en slatten holdning på det retspolitiske område hos både De Radikale og SF og Socialdemokratiet, og det er heldigvis blevet ændret nu. Heldigvis!

Men det kan som sagt ikke ændres fra den ene dag til den anden, fordi det kræver bygninger. Mellem 50 og 150 år er de fængsler og arresthuse, vi har i dag. De burde mere eller mindre rives ned alle sammen, og der burde bygges nyt, men det koster jo altså, og det skal finansieres. Og vi har jo set under det sidste forlig i forbindelse med kriminalforsorgen, at Socialdemokratiet slet ikke vil være med til det. De steg bare

fuldstændig af. Men det er jo et rent taktisk, politisk spil. Det ved vi jo godt.

Kl. 13.15

(Kort bemærkning).

Carsten Bo Jensen (S):

Jeg har med interesse lyttet til hr. Per Dalgaards ordførertale, og jeg må erkende, at jeg er overrasket over dens ordlyd og det kolossale gab, der er imellem selve ordførertalen og det forslag, hr. Per Dalgaard på vegne af sit parti fremsatte her.

Skal jeg forstå det sådan, at Dansk Folkeparti og Dansk Folkepartis ordfører ikke kan støtte, at antallet af indsatte i de overfyldte fængsler og arresthuse bringes ned, at længden af den tid, dømte kriminelle venter på at afsone, nedbringes, at antallet af tilfælde af vold, trusler og overfald på ansatte i kriminalforsorgen nedbringes, og at den alt for høje andel af sygedage og deraf følgende risiko for førtidspensionering blandt kriminalforsorgens ansatte nedbringes?

Kort sagt: Hvorfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte disse forslag fra oppositionen? Hvorfor kan man ikke støtte oppositionens forslag til vedtagelse, som ligger til afstemning i dag?

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Det kan vi ikke, fordi det er et rent politisk taktisk spil. Socialdemokratiet kunne have deltaget i det forlig om kriminalforsorgen, der blev forhandlet sidste år, men det ville de ikke.

Alle de der fine plusord er der ingen, der overhovedet kan have noget som helst imod. Vi har bare vores egen model, og det er den, vi fører frem, og den fører til samme resultat, som jeg regner med, Socialdemokratiet ønsker med det forslag til vedtagelse, som Socialdemokratiet har fremsat.

(Kort bemærkning).

Carsten Bo Jensen (S):

Det vil altså sige, at Dansk Folkeparti udelukkende bygger sin politik og sin politiske stillingtagen – skal jeg forstå det sådan, hr. Per Dalgaard? – på, hvad man mener er strategisk, frem for hvad der tjener fængselspersonalet og de indsatte bedst, for slet ikke at tale om alle de mennesker ude på gader og stræder, som måtte være udsat for vold.

Det her er et sagligt og konstruktivt og fornuftigt forslag til vedtagelse, og jeg spørger en gang til: Er det ikke sådan, at Dansk Folkeparti

uden videre ville kunne tilslutte sig samtlige af de punkter, der er her?

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Man kan sige, at vi tilslutter os de punkter på en anden måde. Vi har vores model at løse det på, og der er ingen, der kan tro, at de gode hensigter, der ligger deri, ikke opnås ved hjælp af det, vi her har sat i gang.

Vi forsøger bare at forholde os til, at det også kræver en finansiering, og derfor er vi indgået positivt i forliget om flerårsaftalen for kriminalforsorgen i modsætning til Socialdemokratiet, som af taktiske årsager ikke ville gøre det.

Hvis det, jeg har sagt, kommer til at lyde af taktik eller strategi, så kan det være, det er fordi, at det måske sådan smitter lidt af. Hvem ved?

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg synes, at det nogle gange, når hr. Per Dalgaard er på talerstolen, lidt er, som om hr. Per Dalgaard ikke rigtig lader sig forstyrre af virkeligheden, selv om det nogle gange godt kan være ubehageligt at prøve at se på, hvordan virkeligheden rent faktisk forholder sig.

Virkeligheden er jo, at årsagen til, at Socialdemokratiet ikke er med i denne her flerårsaftale, såmænd ikke er mangel på velvilje og sympati for de tanker, der står. Nej, det var, fordi vi ikke ville være med til den finansiering, som regeringen fremlagde. Vi ville ikke være med til at beskære hjemmeservicen, vi ville ikke være med til at forringe vilkårene for børnefamilierne, vi ville ikke være med til at forringe vilkårene på boligområdet, som der var lagt op til. Det vil Socialdemokratiet ikke.

Og kan hr. Per Dalgaard så ikke også bekræfte, at modsat det, hr. Per Dalgaard står og insinuerer, så har Socialdemokratiet faktisk støttet straffeskæmpelserne. Men Socialdemokratiet har gang på gang spurgt til konsekvenserne for kriminalforsorgen, og om vurderingerne i de forskellige lovforslag holdt. Vi har fået at vide: Bare rolig, kriminalforsorgen skal nok klare det.

Det, vi kan se, er en situation, hvor regeringen med Dansk Folkeparti på vognen har igangsat en sneboldeffekt, som man ikke aner, hvordan man skal styre. Man har fuldstændig mistet kontrollen over kriminalforsorgen.

Det er den virkelighed, hr. Per Dalgaard skulle prøve at lade sig forstyrre af en gang imellem. Det er faktisk ret alvorligt,

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg mener bestemt, at vi forholder os til virkeligheden. Det er også derfor, vi har erkendt, at der var behov for at bygge nye fængsler, sådan at kapaciteten kan øges. Det er også derfor, jeg tror på, at de fængselspladser, vi bygger i øjeblikket, sikkert ikke rækker. Men det er jo finanslovstof, for et nyt fængsel koster jo omkring en halv mia. kr. eller mere.

Kl. 13.20

Derfor er det ikke noget, vi bare lige sådan via almindelig politisk vedtagelse kan gøre umiddelbart. Det er noget, der kræver yderligere tiltag, og derfor tror jeg på den vedtagelse, hvor vi siger, at vi løbende vil holde øje med venterkøen og forholdene i kriminalforsorgen som sådan. Ligeledes ligger der i forbindelse med bygningsmassen rent faktisk indirekte det, som hr. Morten Bødskov ønsker. At påstå, at vi har sat en sneboldeffekt i gang, som er ude af kontrol, er jo ikke rigtigt. Der er så meget fokus på det i øjeblikket, så det skal vi nok få styr på.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg kan bare konstatere, at der er så meget varm luft i hr. Per Dalgaards ordvalg, at man nærmest skulle tro, at han var medlem af regeringen.

Pointen er bare den, at her står man i en situation, hvor der er ca. 6.000 dømte kriminelle uden for de her vinduer, som er på fri fod, og ikke engang Dansk Folkeparti, som er med i aftalen, er fremkommet med bare ét synspunkt på, hvordan man kunne sikre, at den udvikling kan blive vendt inden for bare det nærmeste år. 2007 er den seneste fremskrivning, vi har, hvor man tror, der er kontrol over det. Men er der garanti for det? Nej, det er der ikke, og det er det problem, Dansk Folkeparti har, og det er det problem, man har fået ved at lave den aftale med regeringen, som man har lavet.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg kunne jo spørge hr. Morten Bødskov: Hvilken løsning har hr. Morten Bødskov på at få 6.000, der går fri nu, ind bag tremmerne i løbet af 1 år? Det er jo ren og skær nonsens. Hr. Morten Bødskov ved udmærket, at det slet ikke kan lade sig gøre. Det kræver, at man igennem lang tid har været mere opmærksom på kriminalforsorgens problemer bygningsmæssigt og kapacitetsmæssigt.

Som jeg sagde tidligere, havde Socialdemokratiet jo den snedige måde at løse problemerne på, at man nedbragte antallet, der skulle i fængsel, ved enten at sætte dem ud i samfundstjeneste eller ved at forhøje strafferammen, så de ikke skulle i fængsel. Hvis det ikke er varm luft eller rent faktisk at stikke folk blå i øjnene, så ved jeg ikke, hvad det er.

Jeg mener, at vi forholder os konkret og direkte til problemerne, og det fremgår også af den flerårsaftale, som det åbenbart er lang tid siden hr. Morten Bødskov har læst, hvis han overhovedet har læst den. Deraf fremgår der også en masse gode tiltag, og de vil løse de problemer, som hr. Morten Bødskov har omtalt.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Hr. Helge Adam Møller som ordfører.

Helge Adam Møller (KF):

Det er jo en spændende debat at sidde og høre, især at høre Socialdemokratiet, for jeg har jo været medlem i mange år, og jeg kan også huske, at i de fleste af de år har der været socialdemokratiske justitsministre. Da justitsministeren hed Bjørn Westh, da justitsministeren hed Pia Gjellerup, da justitsministeren hed Erling Olsen, og da justitsministeren hed Frank Jensen, var der også flere tusinde, der ventede på at afsone.

Jeg erkender blankt, at der er lidt flere i dag, og jeg erkender også blankt, at havde Socialdemokratiet fået sin vilje, havde der sandsynligvis ventet meget færre.

Lad mig bare gøre opmærksom på, at for 2½ uge siden blev lidt over hundrede danske mænd anholdt. De sidder alle sammen stadig væk varetægtsfængslet. Det er dem, der blev anholdt, fordi de havde pædofilbilleder på deres pc'er. Det er jo ikke mere end 7-8 år siden, dengang hr. Frank Jensen var justitsminister, at jeg og andre gode kræfter her i Folketinget foreslog, at vi gjorde det strafbart, så man kunne komme i fængsel for at have den slags på sin skærm.

Hvem stemte imod? Det gjorde fru Lissa Mathiasen, det gjorde hr. Lykketoft, det gjorde hr. Frank Jensen som justitsminister, for man sagde, at det skulle være lovligt at opbevare den slags på sin skærm. Det var vi nogle der fik gennemført, og vi har endda to gange fået strammet bestemmelsen yderligere, således at det i dag er strafbart, og derfor sidder der flere i fængsel.

Jeg husker også, da vi for nogle år siden første gang foreslog – det har vi gjort masser af gange – at det skulle være strafbart at flygte fra

et fængsel. Hvad sagde de socialdemokratiske folketingsmedlemmer og den socialdemokratiske justitsminister? Nej, det skal stadig væk ikke koste så meget som en time, et minut eller et sekund at save sig gennem tremmerne og fire sig ned. Det var ikke strafbart. Hvem har ændret det? Det har denne regering.

Det kræver selvfølgelig lidt flere pladser, når det bliver forbudt at have pædofile billeder på sin skærm, når det bliver forbudt at flygte fra et fængsel, og så er der straffen for voldtægt. Jeg husker, at fru Birthe Rønn Hornbech og jeg selv på vegne af Venstre og den konservative folketingsgruppe foreslog, at de latterligt lave straffe for fuldbyrdet voldtægt også mod små piger skulle sættes op.

Hvem stemte imod? Det gjorde Socialdemokratiet, og det gjorde fru Lissa Mathiasen. Hr. Morten Bødskov gjorde det ikke, for han var ikke medlem af Folketinget dengang, men ellers havde han selvfølgelig fulgt partidisciplinen. Vi fik den hævet med 1 år ekstra, og det kræver nogle pladser.

Kl. 13.25

Derfor synes jeg, det er godt, at vi har en regering, der har erkendt, at der er for få pladser i øjeblikket. Derfor har vi inden dette år er afsluttet oprettet 500 nye ekstra fængselspladser. Hr. Morten Bødskov og fru Lissa Mathiasen var jo medovre i Jylland i Nørre Snede for et par uger siden og så, hvordan man byggede nærmest i døgn drift. Så regeringen gør altså noget, for det er selvfølgelig uacceptabelt, at de venter så lang tid.

Hvem er det så, der venter? Er det ham med pædofili, er det voldtægtsmanden, er det voldsforbryderen, er det bankrøveren? Nej, det er det jo ikke. De sidder alle sammen inde fra det minut, politiet får fat i dem, og fra det minut, dommeren dømmer dem.

Den, der er ude og må vente lidt, er ham, der har kørt promillekørsel, det er ham, der har skrevet falsk under på en check, det er den sociale bedrager. De ventede også i gamle dage, de venter måske lidt længere i øjeblikket. Det er uacceptabelt, og derfor gør vi noget ved det.

Derfor har vi det nye forlig for kriminalforsorgen bevilget næsten 1,5 mia. kr. – det er altså et ettal, et femtal og otte nuller – 1.500 mio. kr. ekstra de næste 4 år til at sikre, at der kommer flere pladser, at der kommer bedre behandlingstilbud i fængslerne, at der kommer øget kontrol med narkomanerne, således at vi gør op med den gamle slatne socialdemokratiske retspoli-

tik, at der kom flere narkomaner ud af fængslerne, end der kom ind.

Nu bliver der øget kontrol, der bliver visitation, der bliver behandlingstilbud, således at vi sikrer os, at flest mulige, når de har afsonet deres straf, kan komme ud og starte på en normal og ordentlig tilværelse og ikke fortsætte med at være afhængige af narkoen og dermed skal ud og begå nye tyverier.

Jo, der er sket noget under denne regering, og det er da pragtfuldt. Tak for det.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne prøve at anlægge en lidt mere personlig tone, end der har været hidtil i debatten, og blot lige henlede hr. Helge Adam Møllers opmærksomhed på, at det var den konservative justitsminister Thestrup, som frigav billedpornoen.

Det var dengang et stort fremskridt, og Danmark var dengang et foregangsland, men vi blev klar over i løbet af de følgende år, at på børnepornoområdet var vi gået for vidt. Derfor skete der gradvis opstramninger på børnepornoområdet. Jeg har i hvert fald selv været så længe i Folketinget, at jeg kan huske, at jeg har været med til at skifte mening på børnepornoområdet og har været med til at stemme for et forbud, som jeg tidligere havde været imod, bl.a. for besiddelse af gamle blade.

Jeg har også været med til at stemme for øgede beføjelser til politiet til at kunne gå ind på harddiske, på computere hos folk, som måske sad og kiggede på børnepornografiske hjemmesider. Så på det område synes jeg, det er urimeligt at beskyldte tidligere regeringer for at have været for slappe, for de regeringer har vi alle sammen haft medansvar for. Det er simpelt hen et område, som er eksploderet, og hvor vi alle sammen har været med til at stramme reglerne, efterhånden som mulighederne for at kigge på børneporno er blevet kraftigt udvidet med internetadgangen.

Den erkendelse synes jeg også hr. Helge Adam Møller burde give en lille eftertanke.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan ikke huske årstallet, men det var i hvert fald i midten af eller lidt over midten af 1990'erne, altså mange år efter hr. Poul Nyrup var kommet til som statsminister og ved den anden eller tredje socialdemokratiske justitsminister, at der

var et antal partier bl.a. Kristeligt Folkeparti, hr. Jann Sjørnsen, jeg selv og andre, der gik ind for, at det skulle være strafbart at have børnepornografi i form af billeder på computer eller andet, og det fremsatte vi et forslag om.

Jeg kan ikke huske, hvordan De Radikale stillede sig, men jeg husker meget klart, hvordan Socialdemokratiet stillede sig. Det blev blankt afvist. Det skulle fortsat være lovligt. Det betød altså, at der på daværende tidspunkt, altså for blot nogle år siden, efter en lang debat, hvor vi kendte alle de argumenter, var et stort flertal i Folketinget – derfor er jeg næsten også sikker på, at De Radikale var med – der sagde, at det ikke skal gøres strafbart.

Her er det bare, jeg siger, at hvis den holdning havde holdt, havde de 107 eller 108, eller hvor mange det er, altså ikke siddet varetægtsfængslet. Det samme gælder, hvis holdningen til voldtægt og til de andre forbrydelser havde holdt. Det er jo kun få år siden, at man stemte imod både fra radikal og socialdemokratisk side.

Det gælder også, at det skulle være strafbart at flygte. Alt det var jo holdninger, som man havde for bare få år siden, hvor man sagde, at det stadig væk skulle være gratis at gøre det. Jeg er da glad for, hvis man har skiftet holdning, tak for det.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg tror, hr. Helge Adam Møller kan forvise sig om, at Det Radikale Venstre har skiftet holdning til besiddelse af børnepornografi i løbet af 1990'erne.

Det er rigtigt, at vi stemte imod første gang, det blev rejst af den daværende opposition, men vi stemte senere for, fordi vi indså, at mulighederne for at komme i besiddelse af børneporno var blevet kraftigt forøget, efter at internetadgang var blevet åbnet, og at den almindelige holdning til børnepornografi var blevet kraftigt fordømmende i forhold til, hvad den havde været tidligere.

Jeg indrømmer blankt, at jeg har skiftet mening, og jeg synes, at hr. Helge Adam Møller burde anerkende, at der også er sket en udvikling i samfundet, og at vi alle sammen har været en del af den. Vi har skiftet mening. Vi har haft forskellige holdninger til besiddelse af børnepornografi op i løbet af 1990'erne, og vi har fuldstændig bakket op om den lovgivning, der gælder i dag. Vi har stemt for beføjelser til politiet,

vi har stemt for strafbarhed for besiddelse af børneporno.

Jeg har intet at bebrejde mig selv, fordi jeg har skiftet mening. Jeg har fulgt med i udviklingen, og jeg synes, det er rigtigt, at man reagerer på ændrede tekniske muligheder:

Kl. 13.30

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det synes jeg også. Jeg tror også, at fru Elisabeth Arnold lagde mærke til, at jeg i min ordførertale overhovedet ikke nævnte De Radikale. Jeg nævnte Socialdemokratiet, jeg nævnte fru Lissa Mathiasen, jeg nævnte fire socialdemokratiske justitsministre, fordi justitsministeren på daværende tidspunkt, hvor vi fremsatte forslaget, selvfølgelig altid har et langt større ansvar, fordi han har et større apparat, en større viden, end den enkelte ordfører for et parti.

Så jeg forbigik fuldstændig Det Radikale Venstre, men jeg kan da konstatere, at det, fru Elisabeth Arnold siger om Det Radikale Venstre, selvfølgelig er rigtigt, men det ændrer jo ikke ved mine bemærkninger til Socialdemokratiet om deres holdning.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Man må jo sige, at hr. Helge Adam Møller har klar tale. Det havde hr. Helge Adam Møller også den 16. november 2001, 3 dage før valget var slut.

Jeg kan ikke rigtig genkende det, hr. Helge Adam Møller sagde dér, og så det, der er sket siden. Dér talte hr. Helge Adam Møller om ledelsessvigt, om nedslidning af bygninger og personale, om det akutte behov for ekstra penge til forbedrede arbejdspladser for de ansatte. Det blev sagt videre: Hvis vi får magt, som vi har agt.

Så er det, jeg bare sådan efterlyser lidt: Hvor når er det, man vil bruge den magt, man nu har fået? Finder hr. Helge Adam Møller, at der er gjort noget i forhold til personalet, og hvad er det så i givet fald? De har stadig væk seks gange højere førtidspensionering end andre faggrupper. Føler hr. Helge Adam Møller, at der er sket noget? Da man overtog regeringsmagten, var der 24 dages ventetid på at komme ind og afsone en dom, i dag er vi over 9 måneder, og der er næsten 6.000 mennesker, der går derude og venter. Hvordan hænger det her sammen?

Det er vist det, man kalder store ord og varm luft; der har ikke været så meget hverken agt eller magt bag ved de ord, man kom med i 2001.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det var godt og fornuftigt sagt der den 16. november, og jeg er glad for, at regeringen har levet op til det. Vi har bevilget 1.500 mio. kr. ekstra over 4 år – det er 350 mio. kr. ekstra om året – vi har hævet strafferammen for vold mod de ansatte i fængslerne; vi har lavet og er i gang med at implementere og indføre en skærpet indsats over for narko, som gør det bedre både for de indsatte og de ansatte at være i fængslet; vi har lavet langt flere behandlingstilbud, end der har været før, både i forbindelse med alkohol og nar-ko.

Vi har indført noget for noget, som betyder, at de fanger, der opfører sig på en sådan måde, at de til fulde lever op til de regler, der nu gælder i fængslet, passer deres uddannelse og arbejde, og hvad de ellers laver, og overholder reglerne, kan blive løsladt efter halvdelen af tiden i stedet for efter to tredjedele, og det er jo også til gavn for de indsatte; vi har lavet en særlig arrestafdeling på Politigården, et superfængsel, således at de allermost problematiske for de ansatte rundt på landets fængsler kan indsættes der.

Så med de 1,5 mia. kr. og alt det andet er der da flot levet op til, hvad jeg sagde den 16. november. Hvor er problemet? Hvordan havde det set ud, hvis fru Lissa Mathiasen og hendes regering havde fortsat? Så var vi jo fortsat i den skure, som man havde lavet med de nedslidte fængsler.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Så vil jeg da godt stille et spørgsmål til hr. Helge Adam Møller: Betyder det, der er sagt her, at de ansatte rent faktisk har fået nogle bedre arbejdsvilkår? Betyder det, at vi har kunnet se et fald i forhold til, hvornår ansatte i kriminalforsorgen må gå på førtidspension? Nej, tværtimod er der sat rekord i 2003, og hvis vi kigger på, hvad der er sket bare de første måneder her i 2004, kan vi se, at det går den gale vej.

Betyder det, hr. Helge Adam Møller sagde, at vi har færre, der venter på at komme ind at afsone? Nej, vi har mere end dobbelt så mange. Betyder det, at ventetiden er blevet kortere? Nej, den er blevet langt, langt, langt længere, mere end 10

gange længere i den tid, hvor man har haft mulighed for at gøre noget.

Hr. Helge Adam Møller sagde jo netop dengang, at man ville åbne en flerårsaftale, og at det her ville ske med det samme, så man har altså haft godt 2 år til at gøre det her. Hvad er der sket af forbedringer, som er direkte mærkbare for dem, der ikke kan komme ind at sidde, og for personalet, som bliver mere og mere trætte? Intet – det er tværtimod gået i den gale retning.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det passer overhovedet ikke. Vi var bundet af en aftale sammen med Socialdemokratiet indtil for 3 måneder siden, og der kunne vi jo ikke foretage os noget, medmindre der var enighed. Socialdemokratiet ville ikke være med til at bevilege yderligere penge. Nu har vi indgået en aftale med dem, der er villige til at gøre en bedre indsats, bl.a. Dansk Folkeparti, og derfor bevilger vi 350 mio. kr. ekstra om året, som anvendes til bl.a. flere behandlingsafdelinger, bedre uddannelse, flere ansatte fængselsfunktionærer af anden etnisk oprindelse, et superfængsel på Københavns Politigård osv.

Jeg er da ked af, at Socialdemokratiet ikke vil være med til at tage ansvar, men sådan er det.

Kl. 13.35

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det fru Anne Bastrup som ordfører.

Anne Bastrup (SF):

Debatten er meget ophedet, og det er ikke uforståeligt. Vi står nu med en regering, hvis overskrift i valgkampen var kampen mod kriminalitet, og samtidig har vi under debatten kunnet høre, at der er kommet mere kriminalitet, efter at regeringen er kommet til. Vi har en regering, der totalt har mistet kontrollen med kriminalforsorgen, og vi har så også en regering, hvor vi kan se, at de indsatte, der er i fængslerne nu, på grund af den manglende resocialisering, der kommer til at ske, fordi de sidder i dobbeltbelæg i cellerne, vil lave ny kriminalitet, når de kommer ud.

Vi vil desværre med stor sandsynlighed om få år kunne se, at recidivprocenten er voldsomt stigende. Tilbagefald til ny kriminalitet giver nye ofre. Det er på alle måder en ekstremt dårlig situation, regeringen har placeret sig i, og når man tænker på, at det var et af omdrejningspunkterne i forbindelse med valgkampen, må man sige,

at er der noget, regeringen ikke har levet op til, er det det løfte om, at vi skulle have mindre kriminalitet. Virkeligheden viser det modsatte.

Vi støtter og er medforlagsstiller til forslaget til vedtagelse, og et af de centrale omdrejningspunkter er jo, at vi skal have nedbragt belægget til 92. Jeg var, umiddelbart efter at justitsministeren var blevet justitsminister, i fjernsynet sammen med ministeren, hvor vi dengang bl.a. diskuterede dobbeltbelæg i cellerne i Vestre Fængsel, og ministeren gav klart udtryk for, at det var uacceptabelt.

Jeg fik for ikke så forfærdelig lang tid siden et brev fra en ung fyr, der sidder i Vestre Fængsel, som tilsyneladende kommer til at afsone hele sin periode i Vestre Fængsel, og som har siddet sammen med en anden i den lille celle. Det betyder så også, at han ikke har haft mulighed for uddannelse, at han ikke har haft mulighed for arbejde, og det betyder formentlig, at når han kommer ud i virkeligheden igen, går der ikke ret lang tid, så er der et nyt offer, og så sidder han inde igen. Overfyldte fængsler, overfyldte arresthuse giver mere kriminalitet.

Overfyldte arresthuse betyder så også, at politiet skal køre Jylland rundt for at finde et arresthus, hvor de kan aflevere en arrestant. Det er ikke mere end et par måneder siden, at vi kunne læse i avisen, at der var en politimester, der beklagede sig over, at de blev nødt til at sætte to indbrudstyve på fri fod, for der var ikke et eneste sted i Jylland, hvor de kunne aflevere de pågældende.

Et andet element i vores forslag til vedtagelse er, at behandlingsindsatsen skal sikres med henblik på resocialisering. Forleden dag fik jeg et brev fra et par fanger i et lukket fængsel, og de undrede sig lidt over den diskussion om, at der ikke var nogen videnskabelig dokumentation for resocialiseringsprogrammernes virkning, for de har aldrig nogen sinde fået tilbudt et resocialiseringsprogram, og de synes i og for sig, at det kunne være meget rart, hvis de kunne få det. Det tager jeg som udtryk for, at de ansatte i de lukkede fængsler er så pressede, at der ikke er overskud til at etablere den fornødne behandlingsindsats.

Vi har 6.000 mennesker, der venter på at afsone. På baggrund af spørgsmål, som fru Birthe Rønn Hornbech har stillet i Retsudvalget – kan jeg forstå – vil vi få at vide, hvor mange af disse 6.000 mennesker, der står og venter på at komme ind og afsone, som i den forløbne periode, hvor de har ventet, har begået kriminalitet. Det

giver ofre, det giver mere kriminalitet med en lang venteperiode, plus at vi jo også ved, at jo længere tid man venter på at afsone, jo sværere er det i virkeligheden at få sit liv til at hænge sammen, og jo sværere er det så at vende tilbage efter afsoningen til et kriminalitetsfrit liv. Det giver mere kriminalitet; det giver flere ofre.

Kl. 13.40

Vi ved, at antallet af vold, trusler og overfald mod ansatte i kriminalforsorgen er uacceptabelt højt. Vi får jævnlig henvendelser fra Dansk Fængselsforbund, fra ansatte i forbundet, fra borgere, der læser aviser, hvor de undrer sig over, at man som ansat i fængselsvæsenet ikke længere kan være sikker på ikke at blive slået ned.

Jeg frygter med den overbelægning og det pres, der er på de ansatte, som derved giver et pres også på de indsatte, for tryk avler modtryk, at vi kan komme i en situation, hvor der kommer endnu flere meget alvorlige overfald end dem, vi har oplevet. Det er en forfærdelig situation at stå i.

Det betyder så også i forhold til den sidste pind, at vi vil kunne se, at det bliver meget vanskeligt at få nedbragt antallet af sygedage, så længe der er overbelægning, så længe de ansatte presses på den måde, som de bliver. Jeg tror også, at det vil føre til, at antallet af førtidspensionsager i en alt for ung alder heller ikke bliver nedsat.

Derfor: Det er vigtigt, at vi får vedtaget den her vedtagelse. Desværre kan jeg regne ud, at der ikke er flertal for den.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Fru Anne Baastrup sagde, at efter at den nye regering er kommet til, er der kommet mere kriminalitet. Hvordan hænger det sammen? Er det på grund af farven, eller er det på grund af bogstavskombinationen i den nye regering, eller hvordan hænger det sammen, at en ny regering pludselig giver øget kriminalitet?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det er jo netop den diskussion, der var mellem fru Elisabeth Arnold og fru Birthe Rønn Hornbech, om, hvordan det kan være, at kriminaliteten er steget, hvor fru Birthe Rønn Hornbech på den ene side siger, at det er, fordi politiet er blevet dygtigere til at finde dem, og hvor fru Elisabeth Arnold suppleret af bl.a. mig siger, at det

handler om, at det er straffelovsovertrædelser, der rent faktisk begås, som anmeldes.

Der er kommet mere kriminalitet, og så kan man diskutere, hvorfor den er kommet. Jeg glæder mig til at høre hr. Per Dalgaard's vurdering af, hvorfor den er kommet. Men det er et faktum, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti gik til valg på at nedsætte kriminaliteten, og at kriminaliteten er steget.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Det er jo rent og skært sludder, at det har noget med et givet regeringsskifte at gøre. Man kunne lige så godt sige, at det er på grund af det her specielle forår, at kriminaliteten er steget. Det har ikke en pind med sagen at gøre.

Hvorfor kriminaliteten er stigende, er et godt spørgsmål. Det ved jeg ikke om der er nogen der overhovedet kan svare på. Vi kan bare konstatere, at det er den, og det er det, vi bliver nødt til at forholde os til. Jeg ved ikke, hvordan man skal betegne den argumentation med ligesom at lægge det over på et eller andet givet politisk parti, men det er i hvert fald fuldstændig ude af trit med virkeligheden.

(Kort bemærkning)

Anne Baastrup (SF):

Det synes jeg er meget interessant at Dansk Folkeparti siger, for det var mit indtryk, at Dansk Folkepartis fremmeste slogan under valgkampen netop var, at Dansk Folkeparti ville sørge for, at der ikke kom ny kriminalitet, at der ikke kom mere kriminalitet, og at kriminaliteten skulle falde. Nu har hr. Per Dalgaard jo så påvist, argumenteret for, at det ikke kan lade sig gøre at fjerne kriminaliteten. Det synes jeg er et meget interessant udgangspunkt, som hr. Per Dalgaard har, og det skal jeg huske fremover.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det fru Elisabeth Arnold.

Elisabeth Arnold (RV):

Allerførst skal jeg vel sige tak til justitsministeren for besvarelsen på forespørgslen. Det var en meget lang og meget detaljeret og meget hurtigt oplæst tale, som jo ikke giver mulighed for at huske alle detaljerne.

Det er i hvert fald helt givet, at ministeren er klar over, at antallet af fængselspladser stiger, hun har oven i købet selv sørget for at bestille en del af dem; strafmassen er steget, altså den

idømte strafmasse, det vil sige, at det antal fængselsår, der skal tilbringes bag tremmer, også er steget; antallet af dømte, der venter, er steget; tiden, man venter, er steget; kriminaliteten er steget, altså antallet af straffelovsovertrædelser, som bliver registreret i statistikken, er også steget; overgreb mod de ansatte i kriminalforsorgen er steget; sygefraværet er steget.

Kort sagt, alle disse tal, som kan læses på lystavlen og af statistikerne, kan der være gode forklaringer på, og der kan være dårlige forklaringer på dem, men faktum er, at alle disse parametre er steget, og de er så også steget i den tid, den nuværende regering har siddet. Om det så lige præcis har noget med det at gøre, er der ingen, der ved, men man kan i hvert fald se, at tallene er steget.

Det indtryk, der efterlades, er selvfølgelig, at vi har en regering nu, som har lovet, at der skal være lov og orden i landet, og at trygheden skal stige på gaderne, men at der ikke er styr på det, for alle de parametre, som folk helst ikke vil have slynget i hovedet, er nemlig steget.

Kl. 13.45

Hvad vil regeringen så gøre ved det? Ja, ud over at bygge flere fængselspladser, vil den håbe, at det går over. Den håber på, at i løbet af året vil det vise sig, at der er fængselspladser nok. Man må sige, at indtrykket er en meget optimistisk og meget urealistisk optimistisk justitsminister. Det kan ikke undgå at bundfælde sig.

Først gør man altså det, at man håber på, at det går over, og derefter savner vi nogle visioner for kriminalforsorgen: hvad er dens mål, hvad er dens hensigt, hvordan nedbringer man tilbagefaldet, hvorfor skal fængselsvæsenet producere sine egne kunder, så de kommer igen og igen, og hvordan kan man nedbringe kriminaliteten, det, som starter det hele, hvordan sikrer man, at der kommer færre ofre, hvordan sikrer man, at der kommer denne øgede tryk på gaderne, som regeringen slog sig op på?

Når vi ser på alle disse tal, det stigende antal fængselspladser, et stigende antal dømte og et stigende antal kriminallovsovertrædelser, at ventertiden stiger, spørger vi os selv: Hvordan i alverden kan regeringen bære at give oppositionen så gode kort på hånden? Vi får jo en valgkamp på et eller andet tidspunkt – om kortere eller længere tid, vi ved ikke hvornår – men hvis disse tal ikke retter sig, har justitsministeren en meget, meget vanskelig valgkamp foran sig.

Derfor synes jeg, at justitsministeren skulle tage sammen med sine regeringspartnere og sit

støtteparti og stemme for det forslag til vedtagelse, som bl.a. Det Radikale Venstre er medforlagsstiller til, for det tager fat på de ting, der er meget vigtige: de overfyldte fængsler, behandlingsindsatsen, den tid, de kriminelle venter på at komme i fængsel, og tilbagefaldet, sådan at fængselsvæsenet ikke reproducerer sine egne kunder, og endelig at sørge for ordentlige forhold for de ansatte.

Det Radikale Venstre stemmer naturligvis for vedtagelsen.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Der har været talt en del om, at kriminaliteten stiger og stiger, og det, som man har hørt gang på gang fra regeringspartierne og fra Dansk Folkeparti, er, at når man kom til magten, ville man forhøje straffene. Det var det, der skulle til; det, der var afgørende, var højere og højere straffe. Det, vi kan konstatere, er, at det ikke ser ud til, at de højere og højere straffe hjælper på kriminaliteten, for den stiger og stiger.

Allerede den tidligere regering var også hoppet på den vogn med, at man skulle sætte straffene op og op, og alligevel har vi set, at den allervorste kriminalitet stiger. Det kunne være interessant at få nogle nærmere undersøgelser af, hvad baggrunden kan være for den støt stigende kriminalitet. Men det, som vi i hvert fald kan se, er, at de højere og højere straffe fører til, at flere kommer i fængsel. Det skulle man jo synes var indlysende.

Derfor har vi jo også gang på gang både i Retsudvalget og i Folketingssalen prøvet at spørge til, hvad man så ville gøre fra regeringen og Dansk Folkeparti for at forhindre, at fængslerne blev fuldstændig overfyldte, når man blev ved med at forhøje straffen. Men det har man ikke villet forholde sig til. Man har gang på gang sagt: Jamen vi har gjort lidt hist, og vi har gjort lidt pist, nu skal vi have nogle flere tal, og vi har styr på det osv. Men det, som vi har kunnet konstatere, er, at man ikke har styr på det; udviklingen er ude af kontrol.

Vi kan se de meget store problemer, der er i fængslerne. Selv om de ansatte, både i fængslerne og i kriminalforsorgen, gør, hvad de kan, er der elendige forhold både for de ansatte og for de indsatte. Der er store arbejdsmiljøproblemer, der er alt for mange, der må førtidspensioneres i en alt for tidlig alder blandt de ansatte, og for de

indsatte er der alt for få ressourcer både til uddannelse og til den nødvendige behandling, tiltag, som kunne føre til, at de kom ud af kriminaliteten, så de, når de kom ud af fængslet, kunne komme i gang med en kriminalitetsfri tilværelse.

Derfor burde det være helt oplagt, at man sørgede for at få langt flere ressourcer til at sikre, at der er behandling og uddannelse til de indsatte. Det ville jo også gøre, at de indsatte havde noget at bruge tiden på i løbet af dagen og derfor ikke blev helt så frustrerede over den store overbelægning og de elendige forhold, der er i fængslerne.

Man burde også sørge for, at der var langt flere ressourcer til kriminalforsorgen i frihed, som jo er dem, der skal tage sig af de mange, der får betingede domme eller samfundstjeneste, og også de mange, der bliver prøveløsladt. Det er utrolig vigtigt, at der er de ressourcer til at sørge for, at de ikke begår ny kriminalitet.

Det har man overhovedet ikke villet prioritere i regeringen og Dansk Folkeparti. De få ekstra ressourcer, man satte af i forliget, dækker langt fra det behov, som man oven i købet havde fået påpeget i en konsulentrapport, hvoraf det fremgik, at skulle man bare leve op til lovgivningens krav, var der stor mangel på ansatte i kriminalforsorgen i frihed. Det ville man altså ikke sætte de fornødne ressourcer af til, i stedet for har man slækket på lovgivningens krav. Det er selvfølgelig også en anden måde at gøre det på.

Kl. 13.50

Vi mener, at man i stedet for at være så fokuseret på højere straffe burde se på, hvad det er for nogle midler, man ved virker på at forebygge kriminalitet, så vi forhindrer, at der overhovedet bliver behov for at straffe nogen, forhindrer, at der kommer ofre.

Desværre kan vi jo se, at det forebyggende arbejde har en meget, meget lav prioritet for regeringen og Dansk Folkeparti, og at man også bliver ved med at skære ned på kommunerne, så det brede forebyggende arbejde bliver skåret ned mange steder, der bliver lukket fritidsklubber osv., noget af det, der kunne være med til at holde de unge væk fra gaderne og sikre, at de lavede noget fornuftigt i stedet.

Vi mener, at man først og fremmest burde opprioritere det forebyggende arbejde, men også sikre langt flere ressourcer til kriminalforsorgen, til ordentlige forhold, at man burde satse langt mere på uddannelse, så de kriminelle kunne få et andet perspektiv i livet, kunne komme i gang

med noget andet. Og så mener vi, at man burde rydde alle de store, gamle fængsler og i stedet bygge nogle små, nye fængsler rundt omkring i landet med højst 10-20 indsatte i hvert fængsel.

Det ville give nogle helt andre muligheder for at have nogle ordentlige forhold både for ansatte og for indsatte og nogle helt andre muligheder for at sikre en ordentlig resocialisering i stedet for de nuværende alt for store fængsler med risiko for udvikling af subkulturer og meget andet med de dårlige forhold, som vi har set det fører til.

Desværre er der ikke meget, der tyder på, at regeringen og Dansk Folkeparti lytter, men vi kan jo håbe på, at der snart kommer et valg og et andet flertal, og at det så kan lykkes at få den indsigt, der forhåbentlig breder sig, om, at højere straffe ikke modvirker stigende kriminalitet, så vi kan sikre, at man satser langt mere på forebyggende arbejde.

Jann Sjursen (KD):

Kriminalforsorgen har efter vores opfattelse store problemer, og det har den også haft igennem de senere år. Det er ikke kun denne regerings og den nye forligskreds' ansvar, og det er sådan set heller ikke kriminalforsorgens ansvar alene, der er også et politisk ansvar at gøre gældende i denne her sammenhæng, som en række partier må påtage sig.

Problemerne består i en alt for høj belægningsprocent, som betyder noget for klimaet, ikke mindst i fængslerne, både for de indsatte og for de ansatte. Problemerne består i, at der er en lang venterkø, som er steget i de senere år, og hvor man skal være meget stærk i troen for at kunne se, at den falder i de kommende år.

Problemet består i, at nogle af de perspektivfulde initiativer, der har været taget fra kriminalforsorgens side i de senere år og måske ikke mindst i forbindelse med det foregående forlig i relation til kriminalforsorgen i frihed omkring udslusning og initiativer for at kunne nedbringe recidiv, er svære at se gennemført, bl.a. på grund af de trængte økonomiske ressourcer, som kriminalforsorgen har.

Lad mig dog ikke havne i det rene grædekonteri, men sige, at jeg trods alt mener, at på ét område er nogle ting lykkedes, også selv om der har været knappe ressourcer i kriminalforsorgen. Det lykkedes i det tidligere forlig, men er også videreført i det nye forlig, og det er i forbindelse med narkoindsatsen i fængslerne, hvor jeg synes, at vi faktisk har nået nogle gode resul-

tater i de senere år, eller rettere sagt, at kriminalforsorgen har det.

Men det er vores opfattelse, at det er vigtigt, at der bliver taget hånd om problemerne.

Når man ser på de to forslag til vedtagelse, der er blevet fremsat i debatten, forslaget fra Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti på den ene side og forslaget fra oppositionen i øvrigt på den anden side inklusive altså Kristendemokraterne, ja, så er der faktisk stor forskel på, hvordan man vil adressere de problemer, som kriminalforsorgen står over for.

Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti nøjes ligesom med at notere sig de tiltag, der bliver taget, og at man vil følge udviklingen nøje på forskellige områder, og det er så det. Mens der i det forslag til vedtagelse, som blev fremsat tidligere i debatten af fru Lissa Mathiasen, og som Kristendemokraterne er medforlagsstillere til, bliver sat nogle klare krav op til, hvor det er, vi skal nå hen.

For det første er det efter vores opfattelse vigtigt, at man får en belægningsprocent på 92 pct., som ikke bare er teori, men også praksis – det er jo også den procentsats, der bliver opereret med i det nuværende forlig. Men vi, der har været i forlig tidligere, ved, at det er svært at nå de facto, det må vi indrømme, men at der så også på den anden side skal mere til end det, som den nuværende regering vil.

For det andet er det vigtigt, at vi får sat mere fart under en behandlingsindsats, som kan sikre en egentlig resocialisering af de indsatte, så vi også ad den vej får nedbragt kriminaliteten i vores samfund, og at venterkøen bliver nedbragt.

Kl. 13.55

Det er især vigtigt, at vi også får mere fokus på udslningsfasen og dermed altså også på det arbejde, der skal gøres i kriminalforsorgen i frihed, fordi også det hænger sammen med, at vi får nedbragt kriminaliteten i vores samfund.

Og så skal vi selvfølgelig få gjort noget ved de problemer, der er for de ansatte i kriminalforsorgen, som udsættes for trusler om vold og overfald, og som har et alt for højt sygefravær. Vi har efterhånden desværre det hele alt for godt dokumenteret. På de områder mangler vi nu bare handlinger, og handlinger består i virkeligheden i at se, at det faktisk er nødvendigt med flere ressourcer tilført til kriminalforsorgen ud over de initiativer, man selv har taget i de senere år på baggrund af bl.a. de effektiviseringsbestræbelser, der har været iværksat.

Kristendemokraterne har ved flere lejligheder støttet regeringens forslag her i salen om, at strafferammerne skulle hæves på forskellige områder. Det vedgår vi, og det er selvfølgelig en del af årsagen til, at der er stadig flere, der skal afsone straf.

Jeg vil også sige, at uanset at vi har støttet det, fordi vi bl.a. mener, at straf ikke alene er en nødvendig sanktion fra samfundets side i forhold til lovovertrædere, men også i sig selv kan have en præventiv virkning, så er det vores opfattelse, at der skal langt mere fokus på en forebyggende indsats, ikke kun fra statens side og i relation til kriminalforsorgen, men over en bred bank, således at man også inddrager kommunerne for f.eks. gennem SSP-samarbejdet at få forebygget, at ikke mindst børn og unge kommer ind i en kriminel løbebane.

Det korte af det lange er efter vores opfattelse, at det på mange måder er skuffende, at den borgerligt ledede regering ikke ønsker at gå videre på det her område og ikke ønsker det i forhold til det nuværende forlig, som dækker området her, og derfor er vi altså medforslagsstillere til det forslag, som er blevet fremsat tidligere i debatten, som opsætter nogle klare målkrav.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Folketingets forretningsorden giver jo først ministeren lejlighed til på nuværende tidspunkt komme ind og bidrage til den lange og også noget ophedede debat, der har været i løbet af formiddagen og her først på eftermiddagen om kriminalforsorgen og kriminalforsorgens fremtid.

Jeg må sige, at et eller andet sted synes jeg måske, det er lidt trist, at den forsonende holdning, som man måske godt kunne have forventet at flere partier kunne have haft en interesse i, hvis det var de ansatte og kriminalforsorgen, man ønskede det godt, nærmest ikke har været til stede under debatten, om end jeg må sige, at hr. Jann Sjursens indlæg her til sidst klart var det indlæg, som var mest, synes jeg, afbalanceret, og som havde en mere saglig tilgang til tingene.

En af de ting, som vi har hørt under debatten gentagne gange, har været påstanden om, at regeringen ikke har styr på noget som helst. Jeg tror, det var fru Lissa Mathiasen, der gentog det et par gange. Fru Anne Baastrup sagde, at der reelt ingenting sker. Fru Elisabeth Arnold var inde på, at det her jo var helt forfærdeligt for en borgerlig regering i en valgkamp, for der skete jo ikke noget.

Der må jeg blot sige til disse mange påstande, at hvis man ser på den kriminalforsorg, som vi har i dag, og den kriminalforsorg, vi har set ikke mindst under den tidligere regering, så er vi i en situation, hvor vi efter den netop indgåede flerårsaftale med Dansk Folkeparti aldrig nogen sinde tidligere har afsat så mange penge yderligere. Aldrig har der været brugt så mange penge på at etablere flere pladser for at løse de udfordringer, som kriminalforsorgen står over for.

Det får mig altså til at sige, at når fru Anne Baastrup kan sige, at der reelt ingenting sker, forestiller jeg mig med gru, hvordan fru Anne Baastrup så vil formulere den tilstand, der herskede, før den borgerlige regering kom til, for så må man jo sige, at der nærmest var tale om samfundsskadelig passivitet.

Den nuværende regering har sikret sig, at der er blevet taget initiativer.

Jeg synes måske, at der over for de mennesker, der sidder og følger debatten på tv, er behov for at få sat nogle ting på plads.

Da den borgerlige regering overtog regeringsmagten i slutningen af 2001, var vi i en situation, hvor der var indgået en flerårsaftale af den daværende socialdemokratiske justitsminister med en lang række partier. Fra det øjeblik jeg blev justitsminister, begyndte der at ske en uheldig udvikling i antallet af personer, der ventede på at komme ind og afsone, ganske enkelt fordi der ikke var pladser nok.

Kl. 14.00

Nu hører jeg fru Lissa Mathiasen sige, at jeg skulle have udvist rettidig omhu og straks etableret, jeg ved ikke hvor mange flere hundrede pladser. Man må spørge sig selv: Hvor er den socialdemokratiske justitsminister henne?

Hvis det er så utrolig enkelt at forudsige, hvad der sker om 2, 3, 4, 5 eller 6 år – og jeg forstår fru Lissa Mathiasen sådan, at der endda stilles spørgsmål også i Finansudvalget, hvor man beder om konkrete forudsigelser om, hvordan udviklingen er – hvorfor sørgede hr. Frank Jensen så ikke for at etablere de pladser?

Hvorfor er det så utrolig enkelt, når der er en konservativ justitsminister, at bede om at se 4-5 år ud i fremtiden, men når det er en socialdemokratisk justitsminister, så kan man ikke stille krav om, at der er pladser til rådighed?

Ikke desto mindre sørgede den nuværende regering for i forbindelse med den gamle regerings flerårsaftale, som vi vedkender os at vi har et ansvar for som forligsparti, at etablere pladser i løbet af den gamle forligsperiode, og vi fandt

pengene, uden at Socialdemokratiet, uden at Det Radikale Venstre, uden at Kristeligt Folkeparti, som nu hedder Kristendemokraterne, ønskede at bidrage med finansieringen.

Derimod må man sige, at Dansk Folkeparti, som ikke engang stod bag den daværende fler-årsaftale, var behjælpelig med at finde penge til at etablere flere pladser også i løbet af 2002 og 2003, hvor den gamle forligsaftale gik. Det er realiteten, så når partier i dag udstiller deres hykleri og her i Folketingssalen taler om, hvorfor man ikke gør tilstrækkeligt, så må man sige, at der er partier i Folketingssalen i dag, der ganske enkelt ikke kender deres besøgstid.

Endnu værre bliver det så under finanslovforhandlingerne. Vi hører partier i dag her tale om, at uha, en venterkø – og der kommer jeg tilbage til alle de fejlagtige tal – af denne størrelse er et stort problem.

Realiteten er jo, at det udspil, som en næsten samlet opposition mødte op med hos finansministeren, end ikke kan betale de fængselspladser, som er i dag, eller dem, der var sidste år. Der er jo ikke engang penge til at betale for personalet, til at bemande de fængselspladser. Og nu står man så her i forhold til befolkningen og tror, at man kan virke troværdig ved at sige, at der skal etableres yderligere pladser. Der er simpelt hen meget, meget lidt troværdighed tilbage i den måde, man fremlægger tingene på.

Det er muligt, at man, hvis man er populist, kan vinde et par nemme stemmer ved at sige, at det her er enkelt, der skal findes flere pladser. Men jeg må konstatere, at man ikke selv havde den politiske vilje til det, da muligheden var der. Da var det Dansk Folkeparti, der havde det politiske mod til ikke kun at finansiere en kriminalforsorg med et langt højere driftsniveau, end man har kendt tidligere, men man har endda også efterfølgende medvirket til, at vi har kunnet finde endnu flere penge til at løse nogle af de problemer, som kriminalforsorgen er kommet til at stå over for.

En af de ting, der er blevet diskuteret meget i dag, har været spørgsmålet om venterkøen. Jeg har hørt fru Lissa Mathiasen sige næsten 6.000, under 6.000, over 6.000. Alle tre ting kan i hvert fald ikke være rigtige.

Jeg ved ikke, om fru Lissa Mathiasen sidder inde med tal, som vi andre ikke kender, men det hører vi vel på et eller andet tidspunkt senere under debatten, når ordføreren for forslagsstillerne skal op og lave de afsluttende bemærkninger. Det ventertal, jeg kender, og det synes jeg er

væsentligt for diskussionen, er 5.538 pr. 6. april 2004. Så det er hverken over 6.000 eller lige under 6.000.

Det normale ventertal er på 3.400, og det betyder, at der er en venterkø på ca. 2.100. Der er jeg meget, meget interesseret i, selv om der ikke er kutyme for, at en minister stiller spørgsmål, at få at vide, om det er Socialdemokratiets intention, at venterkøen skal være nul, for sådan virker det jo, når man følger debatten. Vil det sige, at samtlige mennesker, som skal have en dom afsagt, skal indkaldes forloids og ind at sidde ti-men efter, at de har modtaget deres dom? For sådan må jeg jo forstå fru Lissa Mathiasen.

Det normale ventertal på 3.400, som jo betyder, at folk lige får en chance for at få afviklet deres arbejde, får en mulighed for at forberede sig på, at de skal ind at afsone i en periode, skal altså afskaffes. Sådan må jeg forstå fru Lissa Mathiasen, for nu er det ikke mere venterkøen, men nu er det det samlede ventertal, som skal fuldstændig udraderes, og det skal åbenbart udraderes i løbet af 1 år.

Det får en til sådan lidt filosofisk at spørge: Hvorfor er det så væsentligt for Socialdemokratiet, at lige præcis venterkøen til landets fængsler skal nedbringes? Hvorfor er det så vigtigt, at folk, der har begået færdselsovertrædelser og kørt spritkørsel kommer ind og får afsonet deres dom med det samme, hvorimod folk, der venter på behandling på et hospital, skal have lov at vente i mange måneder? Det er en lidt mærkelig prioritering, at lige præcis de mennesker, der begår lovovertrædelser, åbenbart er dem, der skal have den højeste offentlige service.

Jeg kan da give fru Lissa Mathiasen og andre fuldstændig ret i, at den nuværende situation bestemt ikke er god. Og det er da også derfor, vi sammen med Dansk Folkeparti har sagt: Jamen så må vi bare betale de ekstra penge, det koster for, at vi kan få ordentlig fat i at afvikle venterkøen. Og det synes jeg vi har taget gode initiativer til.

Kl. 14.05

Der er ingen, der kan sige, hvad morgendagen bringer, og som mange af ordførerne tidligere har været inde på, er der jo en gang imellem store politiaktioner, der gør, at vores arresthuse bliver fyldt op, at der sidder mange mennesker og venter, og det er jo med til en gang imellem at rykke tallene lidt ud af balance. Men det betyder ikke, at politiet skal opgive sin efterforskning, at de skal opgive deres kriminalitetsbekæmpelse. Det skal de naturligvis fortsætte med, og så må

vi jo selvfølgelig nøje følge udviklingen og sikre, at tingene ikke forværres, men at vi kan begynde den afvikling, som er væsentlig.

Jeg synes, tingene skal sættes lidt i perspektiv, og det er de bestemt ikke blevet i dag. Jeg synes, at det er helt i orden altid at lægge ansvaret over på den minister, der sidder på ressortområdet, og også at lægge et ekstraordinært ansvar på en regering. Jeg synes også, det er fuldt ud legitimt, at man som opposition kritiserer og stiller spørgsmål og sætter ting til debat, men jeg synes, at dagen i dag har været ekstremt unuanceret, og jeg synes bestemt, at jeg savner en smule ydmyghed i forhold det ansvar, man selv måtte have siddet med, da man havde regeringsmagten, og da man var med til at indgå forlig.

Der har ikke været nogen anerkendelse af de mange ting, som er blevet gjort, efter at den borgerlige regering kom til, hvor den borgerlige regering også har valgt at finansiere tingene uden for forligskredsen, og det skuffer mig. Det er grunden til de lidt knubbede ord her til sidst, for jeg synes ellers, at det er udmærket med en god debat, og vi skal heller ikke stryge hinanden med hårene. Normalt synes jeg ikke, jeg plejer at svare mine medduellanter herinde så hårdt igen, men i dag må jeg sige, at jeg synes, det er skuffende, at der ikke er nogen nuancer med, og at man ligesom kaster sig over et emne og siger, at her er der nok et problem, og at der er kun ét sted at adressere det, og at man ikke selv har noget medansvar for det, for sådan er virkeligheden ikke.

Virkeligheden er hverken sort eller hvid. Den er noget midt imellem, og jeg synes, det er lidt ærgerligt for debatten, at man ikke fik den lidt mere ned på jorden, hvor jeg synes, den hører hjemme.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det var da en fornøjelse at høre ministerens svartale her, for der var der endelig noget adrenalín. Det var der ikke meget af i den første besvarelse under forespørgselsdebatten. Da var det nemlig en meget ubekymret og en meget optimistisk tale, og det var faktisk den, vi reagerede på. Nu er ministeren så kommet op af start-hullerne. Det synes jeg er ganske udmærket. Det skal ministeren have ros for.

Ministeren sagde her i sin svartale, at Det Radikale Venstre havde sagt, regeringen burde frygte valgkampen, fordi der ikke sker noget.

Jeg sagde i min ordførertale *ikke*, at der ikke var sket noget. Jeg sagde derimod, at alt det, der var sket, trak i den gale retning, og at alle tallene for venterkøen, for antallet af afsonere og for selve straffelovsovertrædelserne steg og steg. Det vil sige, at tallene går i den forkerte retning.

Det er ikke rigtigt, at der ikke er sket noget. Jo, der er sket noget, men desværre er det, der er sket, ikke det rigtige. Det er jo det, der er problemet.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg må sige til fru Elisabeth Arnold, at jeg ikke deler fru Elisabeth Arnolds opfattelse af tingene, men det kan godt være, det er, fordi vores udgangspunkt er forskelligt.

Jeg synes faktisk, der er sket noget, når man under den nuværende regering i alt etablerer 550 nye fængselspladser. 550 nye fængselspladser! Hvis man studerer den kurve, der er af udviklingen, er der jo ingen tvivl om, at det først er, efter at der er kommet en borgerlig regering, at man er begyndt at etablere de her fængselspladser. Derfor synes jeg, det er meget, meget, meget forkert at påstå, at tingene går i den gale retning. Her er i hvert fald et eksempel på, at tingene går i den rigtige retning.

Så vil jeg sige til fru Elisabeth Arnold, at vi også har haft et medansvar, for vi har stemt for nogle af de lovforslag. Det, man jo gjorde under den tidligere regering, når man havde problemer med venterkøen, var jo bare at lade flere mennesker slippe for fængselsstraf, gøre samfundstjeneste osv. Det var måden, man løste det på. Det stemte vi for dengang.

Den løsning har der ikke været i den her omgang, for der er trods alt en grænse for, hvilke persontyper som er egnede til fuldstændig at undgå en frihedsberøvelse. Derfor har vi så valgt at sige, at vi etablerer de fængselspladser, der skal til, plus alle de andre mange tiltag, som jeg nævnte i min første runde.

Så jeg deler simpelt hen ikke fru Elisabeth Arnolds opfattelse, og jeg har faktisk ikke rigtig fantasi til at forestille mig, hvad det var, man ellers skulle have gjort for at løse de problemer, der er kommet i kriminalforsorgen på grund af en stigende strafmasse.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er da fuldstændig rigtigt, at der er kommet flere fængselspladser, men hvad hjælper det, når

de nye fængselspladser lynhurtigt bliver fyldt op, fordi der er flere arrestanter, der er flere dømt, og der er længere straffe? Så hjælper det jo ikke noget.

Kl. 14.10

Jeg synes, det er et glimrende bevis på, at jeg har ret, når man 3 måneder, efter at man har indgået et nyt kriminalforsorgsforlig, må justere på det, fordi antallet af fængselspladser alligevel er for lille, fordi man hele tiden fylder op og fylder op og fylder op. Så er det jo et tegn på, at man så ikke har styr på det, når man ganske få måneder, efter at man har dimensioneret en ny kriminalforsorg, skal til at justere på den igen.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Det synes jeg ikke. Det er netop udtryk for det, som fru Lissa Mathiasen efterlyser. Det er udtryk for rettidig omhu.

Da vi indgik flerårsaftalen, var det ud fra de tal, der var kendt på det tidspunkt. Der valgte vi at sige, at vi bliver nødt til at reservere et antal pladser, så vi kan få afviklet noget af venterkøen. Det gjorde vi. Men allerede da tallene så forelå fuldt ud for 2003, kunne vi se, at det ikke ville være tilstrækkeligt.

Hvis jeg der havde siddet på hænderne og sagt: Arh, mon ikke det begynder at gå i den rigtige retning? så kunne jeg forstå, man var kommet med fru Elisabeth Arnolds argumentation. Men det gjorde vi i regeringen ikke. Vi handlede resolut. I løbet af et par uger var pengene fundet, og de pladser blev etableret.

Meget kan man mene om Det Radikale Venstre. Det er normalt et meget sagligt parti, men man må sige, at mange af de pladser, som vi er i gang med at etablere, altså ikke er etableret endnu. Så begynde at tale om en manglende effekt er jo det rene volapyk.

Lad nu pladserne først blive etableret, og så må vi så se på, om det er fru Elisabeth Arnolds skrækszenarie, som er det, der bliver udviklingen, eller om det her rent faktisk vil være med til at hævle af på venterkøen.

Jeg tror naturligvis på, at det her er det, der skal til. Men som også tilkendegivet i det forslag til vedtagelse, som regeringen står bag i dag sammen med Dansk Folkeparti, så følger vi det her nøje, fordi det selvfølgelig er et problem, man hele tiden skal holde øje med, så tingene ikke udvikler sig i den negative retning. Men med de tiltag, der er gjort, er jeg overbevist om, at vi nok skal komme et meget langt stykke.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Ministeren gjorde meget ud af i sin anden omgang her, at da regeringen trådte til, tog regeringen ansvar, og man fik så bevilliget flere penge til kriminalforsorgen, uden, tror jeg, formuleringen var, øvrige partiers medvirken.

Jeg står her med et aktstykke fra Finansudvalget, og jeg vil bare bede justitsministeren bekræfte, at de øvrige partier, som var med i forligskredsen, faktisk allerede i juni 2003 stemte for, at justitsministeren skulle have 48 mio. kr. til flere midlertidige pladser. Det er det første spørgsmål. Kan ministeren bekræfte eller afkræfte dette?

Det næste spørgsmål er, at der i aktstykkets begrundelser – og det var vi enige om – jo bliver sagt, at den høje kapacitet på 95 pct., som var på daværende tidspunkt, var uacceptabel. Så er det bare, jeg undrer mig, når regeringen taler så meget om rettidig omhu. Hvordan kan det være, at man ikke har kunnet fremskrive en belægsprocent på 100, som den er i dag nogle steder, hvis man er så forhippet på at reagere i tide?

I juni 2003 indrømmer man, at det er for højt. Man gør ingenting. Nu står man her og taler om rettidig omhu. Hvad er årsagen til, man ikke selv har kunnet fremskrive den meget kritisable udvikling, som har været til stede i kriminalforsorgen siden juni 2003?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

To svar. Først til aktstykket. Det er jo altså fint nok at stemme for et aktstykke og dermed give en tilladelse til, at pengene bliver brugt. Men det korte af det lange handler om, at pengene jo skulle komme et eller andet sted fra. Vi kan jo ikke rasle dem ud af et træ.

Og når det gælder om at tage ansvaret for den samlede finansiering af finansloven, så er det ikke der, jeg har oplevet, at Socialdemokratiet sådan ligefrem har stået i kø for at være med til at tage et ansvar for de upopulære besparelser, der skal til, for at få pengene til slå til.

På mit spørgsmål til forligskredsen, om man ønskede at være med til at løse problemerne ved sammen at finde en finansiering, fik jeg det kontante svar tilbage: Du er minister, det er dit ansvar!

Til det andet spørgsmål om, hvorfor det ikke var muligt at forudsige, at en kapacitet på 95 ville stige til 100 pct., kan man spørge: Jamen hvorfor var det ikke muligt for hr. Frank Jensen? Han

var også justitsminister i mange år. Hvorfor kunne hr. Frank Jensen ikke forudsige det i oktober 2001, når jeg skulle være så dygtig at kunne forudsige det både i sommeren 2002 og sommeren 2003?

Man har jo altså kun det materiale til rådighed, som nu engang er med hensyn til, hvem der står til at skulle ind at afsone. Så kan man se på, hvordan tingene har udviklet sig over tiden. Det har vi naturligvis også benyttet os af, ganske som den tidligere regering gjorde, også af de tendenser, der har været til, at tingene svingede lidt op og ned. Men det er da udtryk for den værste gang ansvarsforflygtigelse nu at bede en konservativ justitsminister om at være forudsende flere år frem, hvorimod den regering, hvis forligsaftale, jeg overtog, nej, den skulle da ikke forudsige noget.

Sandheden er jo den, at man ikke kan forudsige det her. Man kan ikke forudsige, at der kommer en kæmpe politirazzia mod personer, der har børneporno. Man kan ikke forudsige, at der lige pludselig kommer en kæmpe Christianiaaktion. Jo, kriminalforsorgen var selvfølgelig forberedt på, at det ville ske, så man sørgede for, at pladserne var til rådighed. Men det er jo den slags ting, der sker. Lige pludselig kommer der et voldsomt, ekstraordinært pres, fordi der kommer store aktioner. Og der må jeg altså sige, at en kriminalforsorg ikke kan sidde og forudsige 1 eller 2 år i forvejen, hvordan kriminalitetsbekæmpelsen kommer til at virke hen over året.

Kl. 14.15

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Jeg vil gerne prøve at bede justitsministeren være lidt mere konkret i svarene i stedet for bare at stå og negligere tingene, som ministeren gør på nuværende tidspunkt.

Det, jeg spurgte om, var sådan set, at når man nu kan skrive, som man skriver i bemærkningerne her til aktstykket, at 95 pct. i belæg er uacceptabelt, så må man gå ud fra, at man i ministeriet og kriminalforsorgen har haft forudsætninger for at skrive det. Det matcher meget dårligt med, at justitsministeren står og siger, at man ikke har haft nogen anelse om, hvordan tingene har udviklet sig.

Så hvad er det for forudsætninger, man i juni 2003 havde for at skrive, at 95 pct. var uacceptabelt, og at man fra 1. januar 2004 igen ville have 92 pct. som sigtepunkt? Jeg tror ikke, jeg røber

for meget, når jeg siger, at dengang vi sad og behandlede det her, var der fuldstændig enighed om, at den 1. januar 2004 skulle vi være på 92 pct. igen.

Så der er et eller andet, justitsministeren er nødt til at være mere konkret om her, ellers må vi jo stille spørgsmålene via Finansudvalget.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Der er kun det at sige til det, at da belægsprocenten var på 95, var alle jo enige om, at det var en alt for høj belægsprocent. Så at sige, at et tal på 95 er uacceptabelt højt, er der fuldstændig enighed om. Derfor var jeg også meget glad for, at vi sørgede for, at den flerårsaftale, som regeringen indgik med Dansk Folkeparti, indeholdt, at udgangspunktet må være, at vi forsøger at arbejde efter en belægsprocent på 92 pct.

Sandheden er blot den, at selv om man indarbejdede al den kendte viden, man havde, så er udviklingen desværre stadig væk gået i den forkerte retning i forhold til, hvad man forventede. Derfor blev der lagt yderligere pres på kriminalforsorgens institutioner. Sådan er det.

Jeg må sige til hr. Morten Bødskov, og det er så også svar til fru Lissa Mathiasen, der har stillet spørgsmål i Finansudvalget om, at man skulle til at lave prognoser og lange kurver om, hvor tingene udvikler sig, at det jo ikke er muligt. Det er jo ikke muligt at forudsige, hvordan presset på kriminalforsorgens institutioner vil være, og så gøre det fuldstændig specifikt.

Det, man kan sige, er, at vi ved, hvor mange der sidder og afsoner nu, hvor mange der venter, og man kan se, hvordan udviklingen har været, men at begynde og forudsige nu, hvordan f.eks. tallet af varetægtsarrestanter vil udvikle sig de næste 2 år, kan man jo ikke bede nogen som helst mennesker om. Jeg vil i hvert fald som minister ikke stå model til her at skulle begynde og lege spåkone og komme med bud på, hvordan tallene udvikler sig.

Kriminalforsorgen har under den tidligere flerårsaftale og under den nuværende forsøgt at give den forligskreds, der bærer ansvaret, så gode bud overhovedet på, hvordan udviklingen er. Det gør man løbende, og jeg synes faktisk, at det initiativ, vi tog for ganske kort tid siden om at etablere 175 yderligere pladser, er et godt eksempel på, at så snart kriminalforsorgen har talene til rådighed, så reagerer vi på dem.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg synes, ministeren kom meget for nemt om ved at sige, at forligspartierne ikke har villet være med til at betale, hvad det rent faktisk måtte koste at skaffe nye pladser. Jeg synes, at når man kommer med så flot en bemærkning, som man endda gentagne gange nu er kommet med, så vil jeg godt bede ministeren om fra talerstolen her at sige, hvornår og hvilke af de indgreb, der er lavet, vi ikke fra Socialdemokratiets side har villet være med til at finansiere. Hvilke af dem og hvornår? Det synes jeg ministeren skylder, fordi det er en kraftig anklage. Jeg kan måske lette ministerens svar ved at sige: Vi har til samtlige været parate til at betale pengene.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Så har vi en forskellig opfattelse af situationen, sagt til fru Lissa Mathiasen. De gange, hvor jeg har siddet i Justitsministeriet, hvor fru Lissa Mathiasen har været gæst, og hvor vi har drøftet kriminalforsorgens problemer, og hvor der har været behov for at etablere yderligere pladser, har jeg fået den besked, at det er regeringen, der har ansvaret. Det er ministeren, der har ansvaret. Du må gå til Thor Pedersen og skaffe de penge. Vi vil ikke være med til at tale finansiering. Find pengene et andet sted. Det er den besked, man har givet.

Det er den besked, jeg har fået hver eneste gang, og jeg erindrer simpelt hen ikke, at der har været en eneste gang, hvor fru Lissa Mathiasen har sagt: Ved du hvad, Lene, det klarer vi sammen. Vi skal nok være med til at finde nogle upopulære besparelser et eller andet sted til at betale de her pladser. Det hører jeg ikke, og det er den dialog, jeg henviser til. Jeg taler ikke om, hvem der stemmer for aktstykker i Finansudvalget, men om den indfaldsvinkel, man har haft til at løse problemstillingen.

Kl. 14.20

Det er klart, at forligskredsen har skullet sige ja til, at man har ændret de vilkår, der gjaldt under den gamle flerårsaftale, bl.a. at man ville etablere midlertidige pladser, og derfor synes jeg måske, det er lidt mærkeligt at høre her i dag, at nu er det venterkøen, der er det helt store problem. Hvis man er så optaget af den, kunne man jo blot dengang have tilkendegivet, at de midlertidige pladser jo ikke er de ringeste pladser i verden, så brug dem dog flere år frem i tiden, så vi kan få gjort noget ved problemet. Men

da var beskeden jo den modsatte: De midlertidige pladser, som er ganske udmærkede pladser, skal sandelig afvikles hurtigst muligt, så I må bruge andre penge, hvis det er sådan, at I vil løse venterkøproblematikken. Jeg synes måske, det er lidt underligt, at fokus åbenbart er ændret hos oppositionspartierne.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg formoder, at justitsministeren er enig i, at uanset under hvilken regering der er lavet en flerårsaftale, er man ansvarlig, når man tiltræder som ny minister, og det vil sige, at det også er derfra, vi må forvente, at der kommer udspil til at løse tingene, sådan som de nu tilfældigvis løbende forandrer sig undervejs.

Jeg synes, det er imponerende, at man fra ministerens side kan komme med en påstand om, at man ikke fra Socialdemokratiets side kan gå ind for de forbedringer, der er lavet. Men det har været hovsalsløsninger, og det, vi dybest set angriber, er, at der ikke har været det flow over det, der skulle være. Vi har ikke sagt, at vi ikke har været parat til at betale hver evig eneste gang, det er faktisk den modsatte diskussion, der har været ført, nemlig om at få ministeren til at etablere de ekstra pladser.

Jeg synes, det er en forkert påstand, og jeg synes ikke, ministeren kan tillade sig at gå her fra salen uden at give os et svar på, hvornår vi ikke har villet betale. Det gælder i øvrigt også de øvrige partier i forligskredsen: Har vi på noget tidspunkt ikke villet betale?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg må sige til fru Lissa Mathiasen, og det kan jeg sige af et fuldstændig rent hjerte, at jeg aldrig har hørt fru Lissa Mathiasen sige: Vi vil gerne betale med besparelser på andre områder. Aldrig! Det har jeg ikke. Tværtimod har jeg hver eneste gang fået at vide: Du er minister, det er dit problem, løs det, og præsenter løsningen for os. Det har jeg også gjort.

De partier, som her i dag klandrer regeringen for hovsalsløsninger, har sagt ja og har taget et politisk medansvar, som de nu løber fra, for de initiativer, der blev taget fra 2001 og frem til udløbet af forligsperioden i 2003. Derfor må jeg sige, at jeg synes simpelt hen, at debatten i den grad er misvisende i forhold til, hvordan virkeligheden rent faktisk har været. Jeg ved ikke, om vi taler forbi hinanden, men jeg taler bare ud fra

min erindring om, hvordan de møder; hvortil forligskredsen har været indbudt, har været, og hvordan diskussionen på området har været.

Jeg må sige til fru Lissa Mathiasen, at hvis den forklaring, Socialdemokratiet nu er ved at vikle sig ud i, går på, at de pladser, der skulle etableres, skulle være gode, faste, nye, permanente pladser, der kunne stå de næste 100 år, havde venterkøen jo været et endnu større problem i dag. Fru Lissa Mathiasen er jo som meget kyndig på dette område fuldt ud klar over, hvor mange år der går, fra beslutningen er taget, til fængslet rent faktisk er færdigbygget og de nye pladser kan tages i brug, så den eneste mulighed, der har været for at løse de problemer, der har været med pres på kriminalforsorgen fra slutningen af 2001, har været at etablere midlertidige pladser, hvis man ville gøre noget ved problemet med det samme. Jeg synes, fru Lissa Mathiasen skulle erkende, at der ikke har været andre alternative løsninger.

Jeg synes altså, det er lidt for nemt at komme her og kalde det hovsalsøsninger. Havde vi ikke gjort det, havde venterkøen været på adskillige tusinde mere, er jeg ret overbevist om, og så skulle vi frem til 2008, 2009 eller 2010, før der kunne stå nye, gode, permanente ikkehovsalsøsningsspladser færdige.

Men i øvrigt har vi jo sammen med Dansk Folkeparti taget initiativ til, at også Østdanmark kan få et nyt fængsel, så vi har altså allerede taget fat på en del af det mere fremadrettede, der kan forbedre forholdene for kriminalforsorgen og forholdene i de meget, meget slidte bygninger, vi har i dag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan forstå, at det, som ministeren ønsker at blive målt på, er, hvor mange ekstra fængselspladser der bliver bygget, og det er selvfølgelig fint nok, hvis man gerne vil være gode venner med Falck, Securitas, ISS og andre, der står på spring for at få del i en voksende fængselsindustri i Danmark, som vi ser i andre lande.

Kl. 14.25

Men hvis vi ser på andre lande, der har fulgt den udvikling, bliver det jo ved og ved. Man kan etablere lige så mange fængselspladser, det skal være, men der vil hele tiden blive skabt nye behov, hvis det eneste, man gør, er at skabe fængselspladser, og derfor vil jeg gerne høre, om det overhovedet ikke indgår i justitsministerens overvejelser, at der burde ses på, hvad vi gør for

at forebygge, at kriminaliteten sker. Hvad gør vi for at forhindre, at der bliver brug for de fængselspladser? Hvad gør vi for at forhindre, at der kommer ofre, og hvad gør vi for at forhindre, at de, der har begået kriminalitet, begår ny kriminalitet?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil godt sige til fru Line Barfod, at jeg mener, at kriminalforsorgen må gå på to ben. For det første skal den løse det problem, at vi har nogle personer, som begår kriminalitet og skal ind og afsone, og her mener jeg, at der må det nødvendige antal fængselspladser til. Selvfølgelig skal man ikke etablere så mange, at der er en stor ledig kapacitet – det vil ikke være samfundsøkonomisk ansvarligt – men der skal naturligvis være det antal pladser, som er nødvendigt for at få plads til de personer, der begår kriminalitet.

Men det kan naturligvis ikke stå alene. Det er i sig selv et meget, meget væsentligt formål med kriminalforsorgen at få nedbragt tilbagefaldsprocenten, få flere mennesker ud af kriminalitet og få dem til at leve en kriminalitetsfri tilværelse, og derfor synes jeg, det er godt, at man i de senere år har sat mere fokus på behandling, f.eks. at tage sig af folk, der er i fængsel, ene og alene fordi de f.eks. har et misbrugsproblem. Det er vigtigt, at man får hjulpet dem ud af det misbrug, så de kan komme til at leve et værdigt og ordentligt og også lovlydigt liv, den dag de bliver løsladt fra fængslet. Det er en meget væsentlig opgave for kriminalforsorgen, og derfor har vi også sat fokus på, at der skal ske noget på behandlingsområdet, og det gør der også, bl.a. med hjælp fra satspuljemidlerne.

Jeg vil også godt gøre opmærksom på, at et af de netop vedtagne lovforslag, nemlig lovforslaget om tidlig prøveløsladelse, netop er en fremstrakt hånd til dem, der gør en ekstra indsats, som gerne vil og viser viljen til at komme ud af kriminalitet. Det kan enten ske ved at tage noget uddannelse eller ved at gennemføre et behandlingsprogram, og de får så mulighed for at komme ud af fængslet på et tidligere tidspunkt og afsonde den sidste del af deres straf i form af f.eks. samfundstjeneste.

Jeg synes, det er vigtigt, at kriminalforsorgen skal gå på begge ben, men jeg må også sige, at den skal jo ikke drives på den måde, at hvis man har x antal fængselspladser, og der bliver flere kriminelle, begynder man bare at benåde folk eller finder på andre fiksfakserier. Naturligvis skal

antallet af fængselspladser følge med, og det er derfor, jeg har gjort meget ud af at sige her i dag, at der desværre er behov for flere fængselspladser. Kriminaliteten bliver hårdere, og politiet har fået nogle efterforskningsredskaber, der bl.a. gør, at der er mange mennesker, der bliver sigtet og dømt for narkokriminalitet. Det er typisk dem, der fylder op i kriminalforsorgens institutioner.

Der skal være plads til den forebyggende indsats, men det område kan ikke stå alene. Det andet ben skal også være der, og jeg mener bestemt også, at kriminalforsorgen har det, og at begge ben er godt gående for øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det fungerer faktisk i 30 år med at holde et fast antal fængselspladser, uanset om kriminaliteten steg eller faldt, og faktisk var der et rimelig stort fald i kriminaliteten gennem flere år. Men desværre oplever vi nu, at man begynder at sige, at vi bare skal have højere og højere straffe, fordi kriminaliteten stiger. Det kunne være interessant at se, om der er den sammenhæng, det må vi have en undersøgelse af.

Når nu ministeren siger, at der også skal sættes på behandling og uddannelse osv., vil jeg spørge: Hvad med at sikre, at der er de fornødne ressourcer til det? Det nytter ikke, at ministeren siger, at vi ikke har villet være med til at skaffe penge til det, for den mulighed var der altså ikke under forhandlingerne om kriminalforsorgsforliget. Vi fik præsenteret et forslag til finansiering, og hvis vi ikke ville være med til det, kunne vi overhovedet ikke få lov til at være med. Men vi vil gerne finde finansiering til at sikre behandling og uddannelsesmuligheder i fængslerne, og hvad vil ministeren gøre, for at det kan blive en realitet og de indsatte kan få nogle ordentlige forhold og de ansatte nogle ordentlige arbejdsforhold?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Vi har allerede i forbindelse med flerårsaftalen afsat penge til at gennemføre nye behandlingsprogrammer og evaluere de behandlingsprogrammer, som allerede er kørende, så vi har en sikkerhed for, at vi bruger pengene de steder, hvor behandlingsprogrammerne har en effekt og virker godt på de personer, som gennemgår et forløb. Det er der afsat penge til, og det er klart, at vi vil følge udviklingen. Det kan være,

der er behov for yderligere behandlinger og behov for flere initiativer i årene, der kommer, og det vil vi da være åbne over for, men jeg synes bestemt, der allerede er taget meget store skridt i den rigtige retning.

Så spørger fru Line Barfod, hvad man ellers vil gøre, også for de ansatte i kriminalforsorgen, som i hvert fald for øjeblikket trækker et meget stort læs for at få hverdagen til at hænge sammen. Det er jo de ansatte, der har problemerne, når der er mange mennesker stuvet sammen.

Kl. 14.30

Jeg må sige, at jeg synes, jeg allerede i min indledende tale redegjorde for nogle af de initiativer, der er taget, og også for, hvad regeringen allerede har gjort. Men en af de ting, jeg egentlig gerne vil fokusere på afslutningsvis, er, at man gerne vil have en mere positiv indgang til hele problemstillingen omkring sygefravær. Der er et meget, meget højt sygefravær i kriminalforsorgen, og i forbindelse med den nye flerårsaftale forsøger vi at have en lidt mere tillidsfuld indgangsvinkel til, hvordan man kan få gjort noget ved sygefraværet. Der bliver lavet økonomiske incitamentter for den enkelte ledelse til at få gjort noget ved sygefraværet, så vi får det nedbragt og får skabt en større arbejdsglæde i hverdagen, så man kan tackle tingene og ikke har behov for at sygemelde sig.

Problemet med den gamle flerårsaftale, som jeg da vedgår at vi selv står bag, var jo, at der var en effektiviseringsgevinst, som skulle indhøstes på sygefraværet. Jeg er ikke sikker på, at det var særlig fremmende for de ansatte, at der var en økonomisk pisk over ryggen på dem for at få fraværet nedbragt, så det har vi gjort op med, og jeg tror, den nye indfaldsvinkel vil have en positiv effekt.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Vi er gået langt over tiden, minister, og så er det fru Anne Baastrup.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg er da glad for, at regeringen er tilfreds med den narkobehandling, vi fik gennemført via satspuljemidlerne, men jeg synes, at for historieskrivningens skyld skal det altså også nævnes, at det var op ad bakke at få regeringens repræsentant i de forhandlinger til at forstå, hvor vigtigt det var. Jeg skulle gentage mit krav flere gange, og jeg fik det ikke gennemført fuldt ud, så derfor er det også et mål for os, næste gang vi

har satspuljemiddelforhandlingerne, at vi skal have den samme garanti uden for som i fængslerne. Men jeg er glad for, at regeringen nu har taget det initiativ til sig.

Jeg havde i og for sig tænkt mig at spørge ministeren, hvordan ministeren selv synes, det går med kriminalforsorgen, men jeg vil indrømme, at med de meget, meget lange svar og den knap så venlige måde at reagere på fra ministerens side må jeg spørge: Er den måde, ministeren har afsluttet denne forespørgselsdebat på, egentlig ikke i virkeligheden ensbetydende med, at ministeren kan se, at det, regeringspartierne gik til valg på – mindre kriminalitet, længere straffe – har givet mere kriminalitet og overfyldte institutioner i kriminalforsorgen? Er ministeren ikke enig i det?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg kunne vælge det korte svar: Nej, jeg er ikke enig med fru Anne Baastrup. Men selv om vi ikke er opstillet det samme sted, vil jeg til enhver tid under en valgkamp meget gerne mødes med fru Anne Baastrup eller med andre repræsentanter for SF og diskutere den kriminalforsorgspolitik, regeringen står for, og den retspolitik, vi står for på det partimæssige område. Det vil jeg til hver en tid gerne diskutere.

Jeg er glad for de ting, som den nuværende regering har gennemført, og jeg synes, at de ting, der er blevet politisk besluttet i forbindelse med flerårsaftalen for kriminalforsorgen, er noget, som jeg med meget, meget oprejst pande og rank ryg kan sige er noget jeg er stolt af. Jeg synes, det er en rigtig god aftale, der er indgået, og jeg er overbevist om, at kriminalforsorgen kommer til at gå en bedre fremtid i møde med de initiativer, der er taget, både lovgivningsmæssigt og i forbindelse med flerårsaftalen.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Så vil jeg godt spørge, om de tal, som fru Elisabeth Arnold kom med, slet ikke gør indtryk på ministeren: 4.000 flere straffelovovertrædelser og en resocialisering, der er brudt sammen mange steder i kriminalforsorgen. Hvad får vi ud af det? Mere kriminalitet, flere ofre.

Jeg synes, vi skulle tage en snak på et senere tidspunkt i år for at finde ud af: Hvem er det egentlig, der har ret? Er det fru Birthe Rønn Hornbech, der siger, at politiet bare er blevet bedre? Eller er det sådan, som hr. Per Dalgaard

sagde, at det er umuligt for regeringen at få kriminaliteten bragt ned? Regeringens valgoplæg var hult og indholdsløst og kan ikke gennemføres med den politik, regeringen lægger op til. Er ministeren ikke enig?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Nu hørte jeg ikke fru Birthe Rønn Hornbech sige det så bastant, som fru Anne Baastrup siger det, men jeg må da sige, at den til enhver tid siddende minister og de partier, der er i Folketinget, jo kan have deres egne bud på, hvordan man bedst løser kriminalitetsproblemet. Vi har ment, det bl.a. var væsentligt – det var hr. Jann Sjørnsen også inde på – at få hævet strafferammerne og få sendt nogle klare signaler til de mennesker, der begår kriminalitet, også for at vise respekt for de mennesker, der er ofre for kriminalitet.

Kl. 14.35

Men det kan naturligvis ikke stå alene, og derfor har vi lagt megen vægt på bl.a. handlingsplaner for at forebygge ungdomskriminalitet. I forbindelse med den handlingsplan mod vold mod kvinder, som vi lavede i samarbejde med Socialministeriet, gik vi meget op i at tage andre initiativer, som er mere bløde, men retter sig mod det mere kriminalpræventive og sikrer beskyttelse og tryghed for de personer, som oplever overgreb.

Jeg synes ikke, man kan sige, at der kun er én firkantet løsning. Enten er der den ene eller den anden årsag, og jeg tror sådan set, sandheden ligger et eller andet sted midt imellem. Der er flere forskellige ting, der påvirker kriminalitetsudviklingen. Vi lever i dag i et åbent samfund med åbne grænser osv., så det er nemmere for udefrakommende at begå kriminalitet, men man kan sige, at med den europæiske arrestordre har vi fået mulighed for at komme efter folk på en mere effektiv måde. Der er efter min mening ikke noget entydigt svar på, hvorfor kriminaliteten udvikler sig, sådan som den gør, men det kan vi da sagtens tage en debat om.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ja tak, minister. Klokkeren har ringet.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg vil spørge justitsministeren, om hun ikke er enig med mig i, at det er aldeles uden for enhver sagligt grundlag at begynde at bringe Finansudvalgets arbejde ind i diskussionen, som

fru Lissa Mathiasen gjorde. Finansudvalgets arbejde med at sige ja til aktstykker er jo en proces, som foregår lang tid efter, at man har haft den politiske diskussion om, hvor man skal finde pengene, og hvordan de forskellige opgaver skal finansieres og prioriteres. Det har ikke en pind at gøre med, at man i Finansudvalget får et aktstykke, som stort set alle stemmer for, fordi man kan se, det er en nødvendighed, at pengene skal bruges, og at samfundet skal køre videre, så jeg mener, det simpelt hen bare er et forsøg på at dække over egne fejl og dårligdomme, når man drager Finansudvalgets arbejde ind i diskussionen her i dag.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Af gode grunde sidder jeg jo ikke i Finansudvalget i dag, men jeg kan sige til hr. Per Dalgaard, at min reference til fru Lissa Mathiasen gik sådan set mere på de møder, der var i den gamle forligskreds, og de diskussioner, der har været om, hvordan man skulle løse problemerne. Men det blev misforstået, og derfor begyndte man at diskutere Finansudvalget, og det ligger jo uden for mit område at sige, hvad der bliver sagt på de møder.

Jeg kan selvfølgelig konstatere, hvem der støtter aktstykkerne – det er én ting – men hr. Per Dalgaard har fuldstændig ret i, at når det kommer til stykket, er det jo et spørgsmål om, hvem der vil være med til også at bære den sure del. Alle vil gerne bruge penge. Der er jo mange partier, der godt kan stemme for finansloven ved tredjebehandlingen, men lystigt går ud og kritiserer alle de ting, der har fået finansloven til at hænge sammen. Sådan er verden, og derfor er det nemmere at være i opposition end i regering. Det ved vi, og det synes jeg ikke vi skal bruge lang tid at tærskle langhalm på i dag, for sådan har politik altid været.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Per Dalgaard? (*Ophold*). Så siger vi tak til ministeren, og så er det ordføreren for forespørgslerne.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt starte med at takke for debatten. Jeg synes faktisk, den har været nyttig, jeg synes, den har været rigtig god, og ikke mindst synes jeg, den er blevet god her på det seneste, fordi jeg synes at kunne fornemme – og det tror jeg

også andre kan – at der dog også er en grad af bekymring at spore hos justitsministeren.

Men jeg vil også godt sige, at jeg ikke kan falde helt i svime over debatten. Nok har den været god, men jeg må omvendt konstatere, at den desværre ikke har ændret på tingenes tilstand. Det er ikke sådan, at vi i dag har hørt en minister erkende, at det, man har gjort, ikke er godt nok, og at man er parat til at lave det om. Set i den sammenhæng kunne den godt have været bedre.

Jeg tror, ministeren har misforstået meget, både af det, jeg sagde i min tale, og af det, vi har reageret på undervejs. Vi har aldrig påstået, at regeringen og justitsministeren ikke har gjort noget. Nej, det, vi påstår, og det, vi bliver ved med at påstå, er, at man fra justitsministerens og regeringens side ikke forholder sig til tingenes tilstand. Man kommer løbende bagefter og siger: Hovsa, her er for resten noget, som vi kan se er gået rigtig skidt, og det må vi rette op på. Men hovsaløsninger og noget, der efterfølgende skal følges yderligere op på, bliver aldrig nær så godt, som hvis man tager tingene i opløbet.

Jeg vil godt illustrere det, for det lyder, som om ministeren helt har glemt det. I foråret 2002 fik vi nogle alarmerende meldinger fra kriminalforsorgen, som gik på, at tilgangen var ved at vælte dem over ende, og da vi fik en analyse fra kriminalforsorgen i juli 2002, viste den også noget meget alarmerende. Jeg erindrer tydeligt – og det burde justitsministeren også gøre – at der kom en pressemeddelelse fra justitsministeren på baggrund af den analyse, men den meddelelse sagde: Her går det godt, fru kammerherreinde.

Kl. 14.40

Så havde vi et samråd i Retsudvalget. Ministeren sagde stadig, at det gik godt, men vi var nogle stykker, der var meget bekymrede, og på baggrund af analysen fra kriminalforsorgen efterlyste vi et reelt bud set i forhold til, hvordan tingene havde udviklet sig i kriminalforsorgen i foråret og sommeren 2002. Hvis vi skulle løse de problemer, vi kunne se her og nu, med det indtag, der var, og med de forventninger, vi havde, skulle der etableres 400 nye pladser, men hvad var ministerens svar, da vi fik det? Man vurderede, at 100 var nok.

Vi nåede ikke længere end til maj året efter, altså 2003, før vi igen havde en lang diskussion, hvor vi faktisk sagde sammen med den øvrige del af oppositionen: Det her går så galt, at vi er nødt til at lave en ny flerårsaftale. Lad os få den

sat i værk allerede her i sommeren 2003, for det her kan vi ikke holde til. Vi kan ikke byde kriminalforsorgen det, men vi kan heller ikke byde befolkningen, at tingene ikke kommer til at fungere bedre, og vi kan slet ikke byde personalet i kriminalforsorgen det. Men hvad sagde ministeren? Hun sagde: Nej, det vil jeg ikke.

Det, man har gjort – og det er det, vi anklager ministeren og regeringen for – er at lave hovsaløsning på hovsaløsning; man har ikke villet forholde sig til problemerne, når de reelt har vist sig. Ministeren siger godt nok: Jamen vi kan jo ikke vide, hvordan udviklingen bliver, og vi kan jo ikke spå. Nej, men jeg er godt nok bekymret, hvis det er den linje, regeringen generelt lægger for dagen: Hvad der sker i morgen og de næste par uger, kan vi ikke vide noget om, så det vil vi ikke forholde os til, så vi kommer hele tiden haltende bagefter. Det er faktisk det, der sker her.

Så spørger ministeren her i sidste runde: Hvorfor er det så væsentligt at få sablet venterkøen ned? Jeg er næsten rystet over, at ministeren stiller det spørgsmål, for jeg synes egentlig, svaret giver sig selv: Folks retsbevidsthed er da krænket.

Så synes jeg i øvrigt også, der er et andet element i den sammenhæng – jeg kan forstå, at ministeren ikke ved det, så derfor generer det måske ikke ministeren lige så meget. Ca. en tredjedel af de knap 6.000 personer, hvis jeg skal være helt nøjagtig, som står i køen med over 9 måneders ventetid, er dømt for vold. De går rundt på gader og stræder, det generer os, det krænker folks retsbevidsthed, det burde genere justitsministeren, det burde også genere Dansk Folkeparti, det burde genere alle, og vi burde sige: Det her bliver vi nødt til at gøre noget ved. Men vi kan ikke få regeringen med.

Så kan jeg forstå, at justitsministeren nu har erkendt, at regeringens valgoplæg om mindre kriminalitet ikke kan lade sig gennemføre. Til det vil jeg sige: O.k., så er vi da nået så langt med debatten i dag.

Jeg vil godt sige tak til SF, De Radikale, Kristendemokraterne og Enhedslisten for opbakningen. Vi har i hvert fald vist, at det, man vel kan kalde det størst mulige mindretal, finder, at regeringen har mistet kontrollen med udviklingen i kriminalforsorgen. Skulle regeringen erkende det – og jeg håber, den gør det for de ansatte i kriminalforsorgens skyld og for befolkningens retsbevidstheds skyld – vil jeg godt sige for Socialdemokratiets vedkommende: Det kan næsten kun gå for langsomt, men vi kommer med

glæde til nye forhandlinger, for kriminalforsorgen har nemlig brug for os.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg finder behov for her til sidst at få præciseret et par forkerte betragtninger eller i hvert fald fejlagtige udlægninger, som fru Lissa Mathiasen havde med i sit sidste indlæg.

Den første påstand var spørgsmålet om de 400 nye pladser og den analyse, som kom fra kriminalforsorgen. Jeg hørte fru Lissa Mathiasen komme med den lidt unuancerede betragtning, at det var 400 nye pladser, der var behov for, men fru Lissa Mathiasen glemte vist at tilføje, at de 400 nye pladser var det, der skulle til, hvis man ville afvikle venterkøen med det samme. Det ville altså sige: Byg nogle nye institutioner, ansæt folk, lad dem være ansat i et år og fyr dem så – så er problemet løst.

Det, vi nåede frem til, var at sige: At løse et problem ved at putte tonsvis af penge ind ét år, er måske ikke den mest hensigtsmæssige måde at bruge samfundets ressourcer på, da vi jo ikke ved, hvordan udviklingen generelt er. Derfor nåede vi frem til, at de 100 pladser var en nuanceret måde at gøre det på.

Hvis Socialdemokratiet skulle sætte politisk vægt bag de ord, ville det svare til, at Socialdemokratiet sagde: Folk, der venter i 2 måneder på at blive behandlet på sygehusene, skal da ikke vente. Næh, vi må etablere 500 pladser mere, så folk kan blive opereret i overmorgen, og så nedlægger vi i øvrigt pladserne bagefter. Det ville jo være en mærkelig måde at argumentere på, så det var altså en forkert betragtning, fru Lissa Mathiasen kom med.

Kl. 14.45

Så må jeg sige til fru Lissa Mathiasen, at jeg tror, befolkningen er meget glad for, at vi ikke fremrykkede forhandlingerne om kriminalforsorgen. Da det kom til stykket, var Socialdemokratiet jo ikke villigt til at finansiere de pladser, der skulle til, og så var det ikke blevet 550 pladser. Det var endt helt forkert, hvis Socialdemokratiet havde siddet med ved bordet til sidst, for man var jo ikke villig til at betale det, pladserne kostede.

Til sidst må jeg sige til fru Lissa Mathiasen, at venterkøen ikke er på knap 6.000. Venterkøen er på 2.138, og ventetallet er på 5.538, og som jeg har redegjort for her i dag, synes jeg, vi sammen med Dansk Folkeparti har taget masser af initiativer til at sikre, at også de tal kan blive bragt

ned, ved at etablere langt, langt flere fængselspladser for at få løst det problem.

Det er simpelt hen forkert, når man giver udtryk for, at Socialdemokratiet tilnærmelsesvis kan nå det niveau, som regeringen sammen med Dansk Folkeparti har nået. Det når man end ikke til sokkeholderne efter det, vi så under finanslovforhandlingerne. Det eneste, vi sådan set kan blive enige om, er, at der er nogle udfordringer for kriminalforsorgen. En af dem er at få ventertallet ned, og jeg mener, at ved at tage disse nye initiativer har regeringen også sikret, at der er en mulighed for det.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt spørge, om justitsministeren mener, det er en hensigtsmæssig situation, vi står i. Ministeren siger, at det er uhensigtsmæssigt, hvis vi havde gjort det, men hvad var det, man gjorde på sygehusområdet? Nøjagtig som ministeren sagde ....

Tredje næstformand (Kaj Iikast):

Vi skal lige have ro i salen, så man kan høre, hvad ordføreren siger.

Lissa Mathiasen (S):

Er det hensigtsmæssigt, at vi i dag ved, at der går små 6.000 dømt, hvoraf en tredjedel er dømt for vold, rundt på gader og stræder? Det er krænkende for befolkningen, og det er ødelæggende for retsfølelsen, sådan som vi gerne vil have den. Og hvor mange af dem, når at begå ny kriminalitet, inden de kommer ind? Ministeren ved det ikke. Er det at have føling med situationen, er det hensigtsmæssigt? Det er det, vi egentlig har prøvet at spørge til her i dag.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Ja, og jeg har sådan set også givet et meget klart svar. Vi etablerer i løbet af denne periode 550 nye fængselspladser – 550!

Jeg har allerede erkendt én gang i dag, at jeg ikke kan bebrejde hr. Frank Jensen, at han ikke kunne forudsige, at i midten af forligsperioden begyndte tallet at eksplodere, så der ikke var fængselspladser nok. Men vi begyndte at tage hånd om problemet ganske hurtigt og etablerede midlertidige pladser, og nu er der kommet flere pladser til, og det er naturligvis for at imødegå det pres, der er på kriminalforsorgen.

Jeg står ikke her og siger, at der ikke er nogen problemer i verden. Det, jeg kommunikerer ud, er, at jeg synes, regeringen har handlet. Vi har gjort en masse for at løse problemerne, og i sidste omgang må man altså sige, at vi har handlet med rettidig omhu ved inden for en meget, meget, meget kort periode, kun nogle få uger, og efter at vi har fået nye tal, at etablere finansiering af 175 nye pladser. Vi er nu i fuld gang med at få dem op at stå, så de kan komme i drift til efteråret, og det er kendetegnet for en regering, der ikke kun kritiserer og problematiserer, og for en regering og et forligsparti, der rent faktisk handler.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg synes egentlig, at på baggrund af, at jeg netop illustrerede så klart før, at rettidig omhu havde været, at man var gået i gang, da det begyndte at gå skævt i foråret 2002, kan ministeren ikke smygge sig væk fra ansvaret. Det er den siddende justitsministers ansvar at handle, når tingene begynder at forandre sig, og havde man udvist rettidig omhu, var vi ikke kommet i den situation, vi kom i i resten af 2002 og i 2003. Hver gang kom man alt, alt for mange måneder for sent med indgrebene, og det vil sige, at problemerne nåede at hobe sig op.

Jeg vil godt bede ministeren fortælle, hvad det er for nogle nye tal, som vi ikke kendte i november og december, men som er kommet her i januar og februar. Ministeren sagde til mig i et svar i slutningen af januar, at alt fungerer efter 4-års-aftalen, men hvad er der så kommet i februar af nye tal, som vi ikke kendte i januar? Hvad er det for nogle nye ting, siden man igen laver en hovsalsløsning?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil for det første sige, at det ikke er nogen hovsalsløsning, der er lavet. Når man gør brug af de nedlagte flygtningelandsbyer forskellige steder i Danmark, er det ikke udtryk for nogen hovsalsløsning. Det er udtryk for, at der etableres nogle flere pladser, og de kan i årevis blive brugt som ganske udmærkede pladser.

Kl. 14.50

Jeg vil da sige til fru Lissa Mathiasen, at jeg gerne sender de endelige tal fra kriminalforsorgen om, hvornår de forelå, over til Retsudvalget og vil også her redegøre for, hvornår regeringen og Dansk Folkeparti tog et initiativ, så fru Lissa

Mathiasen med egne øjne kan se, at der rent faktisk var tale om en ganske hurtig reaktion på de endelige tal for 2003, som forelå, mener jeg, i midten af februar måned.

Jeg må sige til fru Lissa Mathiasens første spørgsmål, at det simpelt hen er utroligt, at man bliver ved med at komme med den påstand, at hvis det er en konservativ justitsminister, så skal man udvise rettidig omhu og se flere år frem i tiden og sige, hvor mange fængselspladser der er behov for, men hvis det er en socialdemokratisk justitsminister, jamen så er der bare ikke noget at gøre ved, at fængselspladserne så ikke bliver etableret til tiden. Det er altså en mærkelig måde at argumentere på. Kan vi dog ikke blive enige om, at det her altså ikke er et område, hvor man kan forudsige, hvordan udviklingen bliver om 1 eller 2 år? Ellers må jeg jo sige, at det var hr. Frank Jensen, der ikke udviste rettidig omhu ved at sørge for, pladserne var til stede de der 8-9 måneder efter, at han selv var afgået som minister.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Lissa Mathiasen som ordfører.

Lissa Mathiasen (S):

Det kan jo lyde som en strid om ord, men det er interessant, at man fra justitsministerens side overhovedet kan være i tvivl om, hvem det er, der har udvist rettidig omhu, og hvem der ikke har udvist rettidig omhu.

Hvis man laver sådan lidt af en fritegning her, så må man sige, at kurven, hvis vi tager den fra midten af 1990'erne og indtil 1998, hvor det nye kriminalforsorgsforlig, som skulle række fra 1999 til 2003, blev lavet, så var det en meget pæn kurve. Så var der nogle små krusninger, men da vi nåede 2001, var vi faktisk nede på – hvis ministeren har tid til at høre efter – en ventetid på 24 dage for at komme ind ved årsskiftet 2002, altså fra 2001 til 2002.

Derfor blev der taget en beslutning i enighed med alle partier, også Venstre og Konservative, om, at selvfølgelig nedlægges man pladser, hvor der ikke er behov for dem. Det er at udvise rettidig omhu. Men når man så pludselig i løbet af foråret og sommeren 2002 ser, at nu går det den anden vej, hvem har så ansvaret for at udvise rettidig omhu? Vi påtog os ansvaret, flere af forligspartierne påtog sig ansvaret, men ministeren ville ikke anerkende, at der var et behov. Vi fik hele tiden at vide: Lad os nu vente og se, lad os nu vente og se.

Heldigvis vil jeg sige, at tingene jo taler deres eget tydelige sprog, for vi kan jo se det, f.eks. i samtlige pressemeddelelser, der er sendt ud fra ministeren. Jeg nævnte i min første tale, at i maj 2003 kommer ministeren med en pressemeddelelse, der siger: Nu garanterer jeg, at nu stopper det, nu vender det. Nå ja, sådan var det for resten ikke. Så her i efteråret: Nu er vi sikre på, at vi har styr på det. Jeg spørger i slutningen af januar og får at vide: Vi har styr på det. Mindre end 2 måneder efter siger ministeren: Nå nej, vi havde for resten ikke styr på det.

Det er ikke at udvise rettidig omhu. Man må hele tiden følge tallene nøje og så indrette sig efter det, ellers får vi en kriminalforsorg, hvor de mange får lov at gå derude, også dem, der er dømt for vold. Derfor kommer de ansatte til at betale prisen i form af menneskeliv, der bliver tabt, og derfor lægger justitsministeren regningen over til socialministeren. Vi synes, det er en ubehagelig form for personalepolitik. Det er derfor, det går så galt med kriminalforsorgen.

Jeg vil godt gentage: Vi vil gerne være med til – justitsministeren ved også, at vi havde penge og vi var parate til at betale det, det ville koste – en bedre udslusning, en bedre behandlingsindsats, en bedre indsats over for misbrugsproblemer. Vi er parate til at udvise den rettidige omhu. Ministeren kan bare sige til, så kommer vi.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Helge Adam Møller som ordfører.

Helge Adam Møller (KF):

Det har været en spændende debat, og lad mig ganske kort summere op i forlængelse af det, fru Lissa Mathiasen har sagt, hvad det er, debatten har vist.

Debatten har bekræftet, at siden Socialdemokratiet lagde armene over kors og trak sig ud af enhver indflydelse på dansk kriminalforsorg, er det lykkedes regeringen at skaffe 1.500 mio. kr. ekstra, det største beløb, der nogen sinde har været; det er lykkedes regeringen at fremskaffe næsten 500 nye pladser; det er lykkedes regeringen at afskaffe denne træning til body builder typer, som florerede under de socialdemokratiske ministre, ved, at vi har afskaffet disse træningsinstrumenter, således at det er sværere at banke de øvrige indsatte og fængselsfunktionærerne; vi har iværksat flere narkobehandlings tilbud, end der nogen sinde har været.

Alt dette er sket efter, at Socialdemokratiet har lagt armene over kors. Vi har samtidig iværksat den største plan for at få narkoen ud af fængslerne, der nogen sinde er set. Alt dette er sket, siden Socialdemokraterne trak sig ud.

Socialdemokratiet er velkommen, hvis de vil være med til at medvirke til denne positive kriminalforsorg i fremtiden. Men det kan altså konstateres, at der er foregået ufattelig meget godt, efter at vi fik en borgerlig regering, efter at vi fik en konservativ justitsminister, og desværre endnu mere, efter at Socialdemokratiet nedlagde arbejdet.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Lissa Mathiasen har haft ordet i anden omgang. Nu er det næste runde, og nu er der spørgsmål til ordføreren.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Undskyld, jeg var ikke klar over, at det var anden omgang.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Side 66 i forretningsordenen.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt spørge hr. Helge Adam Møller: Mener hr. Helge Adam Møller virkelig, at det går så godt? Finder hr. Helge Adam Møller – og det vil jeg godt spørge om én gang til – at det er tilfredsstillende, at vi har små 6.000 mennesker, der går ude på gader og stræder, som er dømt, en tredjedel for vold? Jeg kan lige høre, hvad hr. Helge Adam Møller i en anden sammenhæng ville sige om det. Er det tilfredsstillende? Er det tilfredsstillende for befolkningen? Er det tilfredsstillende, at vi ikke ser en ordentlig indsats med hensyn til udslusningen? Det vil sige, at vi for øjeblikket må konstatere, at vi i kraft af nedskæringer får endnu flere, der falder tilbage i kriminalitet. Er det det, man gerne vil fra konservativ side? Er det tilfredsstillende?

Er det sådan en politik, så vil jeg kun sige: Ja, vi har afvist at tage medansvar for det moralske, man her laver. Det vil og det kan vi ikke tage et ansvar for, men vi er parate til at tage et ansvar, hvilket vi også viste med hensyn til betaling, dækning krone for krone, i forbindelse med finanslovforhandlinger og i forbindelse med at lave et nyt flerårsforlig. Jeg har givet et tilbud til justitsministeren. Vi kommer med glæde. Det

kan kun gå for langsomt med at få det her rettet op.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Som jeg sagde for 1 time og 37 minutter siden, var det ikke tilfredsstillende, da justitsministeren hed Frank Jensen og vi havde flere tusind, der gik og ventede på afsoning. Det var ikke tilfredsstillende.

Tilsvarende er det heller ikke tilfredsstillende i dag, at der er adskillige tusind, der venter på afsoning. Derfor er det jo godt, at der er kommet en regering, som har støtte fra et parti, Dansk Folkeparti, så vi har kunnet afsætte 1.500 mio. kr. mere, så vi har bygget foreløbig over 300 nye pladser og året før yderligere 100 pladser og i løbet af et år 500 nye pladser. Det er godt, at vi har iværksat den narkohandlingsplan, det er godt, vi har lavet flere behandlingstilbud.

Vi har nemlig fået en regering, der reagerer på de ting, der sker i samfundet og ikke bare lægger armene over kors. Jeg synes, det er tilfredsstillende, at vi arbejder på at løse problemerne; den gamle regering lod dem bare opstå.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror, hr. Helge Adam Møller lige skal kigge lidt mere på tallene og på kurverne. Det her er faktisk det tidspunkt, hvor vi har haft langt flest, der har gået uden for murene og været dømt. Vi var i en situation, hvor vi havde godt 2.000 i 2001, som var dømt, og som ikke var inde; i dag har vi knap 6.000, det er altså næsten tre gange så mange. Finder hr. Helge Adam Møller ikke, at der er sket en udvikling i den gale retning?

Jeg vil sige, at alle de kurver, der burde være gået opad, de vender nu durk nedad – og omvendt. Det er gået næsten så galt, som man kunne frygte. Det er faktisk gået værre.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg er næsten ked af at skulle gentage, for nu kommer fru Lissa Mathiasens kolleger også til at høre det: En af årsagerne til, at der er flere, der er blevet dømt, er jo, at regeringen har foretaget nogle strafskærper, som Socialdemokratiet gennem mange år kæmpede imod.

For 7 år siden var det strafrit at opbevare pædofili på sit net, og hvem kæmpede imod med næb og kløer, for at det stadig væk skulle være strafrit? Det var Socialdemokratiet med hr.

Frank Jensen i spidsen og fru Lissa Mathiasen som ordfører. Vi fremsatte forslag om, at det skulle være strafbart, og at folk skulle i fængsel for det, og det blev stemt ned. I dag sidder der 107 i fængsel anholdt for 2½ måned siden.

Vi sagde, at de, der begår grov voldtægt mod mindreårige piger, skulle have en straf på mindst 1 års fængsel. Socialdemokratiet stemte imod, da vi fremsatte det de første to gange. Det er jo en af årsagerne til, at der er kommet nogle flere, og derfor bygger vi nogle flere fængselspladser.

Hvis Socialdemokratiet er stolt af og glad for alt det, de har begået inden for de sidste 5-7 år, hvor de har stemt imod de gode holdninger, jamen så må man jo være glad og stolt af det. Jeg er glad for, at man i løbet af det sidste par år har skiftet holdning og har støttet de forslag, som man tidligere afviste år efter år. Det kræver nogle flere fængselspladser, og dem bygger vi.

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er jo rigtigt, at der er sket strafskærpelser, som betyder, at de folk, der bliver dømt, kommer til at sidde længere i fængsel, men den sidste statistik siger altså, at fra 2002 til 2003 steg staffelovsovertrædelserne med 4.000 styk. Der er ikke noget som helst om længere straffe eller noget som helst andet, det er antal enkeltepisoder, hvor straffelovsovertrædelser blev registreret i systemet. Det kan umuligt være et succeskriterium for den borgerlige regering.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Nej, det er det heller ikke, og det er også derfor, vi – bl.a. socialministeren – har satset yderligere på særlige foranstaltninger over for helt unge, 10-, 12-, 13-årige, unge under den kriminelle lavalder, der er på vej ud på en kriminel løbebane, således at vi tager fat i dem på det tidspunkt og søger at få dem ud af kriminaliteten i stedet for dybere og dybere ind i den.

Det er derfor, der i dag er indgået et forlig med den konservative socialminister og syv andre partier i Folketinget, og tak for det, hvor man også prøver at se på, hvordan man eventuelt kan fjerne de børn, der har store vanskeligheder helt ned til spædbørnsalderen, men fjerne dem, så de bliver i deres eget netværk eller fami-

liens netværk frem for at komme over til en anden familie.

Det er jo netop det, der karakteriserer denne her regering. Vi vil straffe dem, der virkelig har behov for straf, men vi vil først og fremmest hjælpe folk med at undgå at blive forbrydere. Og det har jeg det godt med.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Men hr. Helge Adam Møller må jo også se sandheden i øjnene: Jo længere tid man spærre folk inde, jo større muligheder er der også for, at kriminalforsorgen skal kunne bearbejde dem, der sidder inde, så de ikke gang på gang giver anledning til, at der kommer nye kunder i butikken. Tilbagefaldet til ny kriminalitet er jo også vanvittigt stort, og der er overhovedet intet i den nuværende regerings politik, der kan bedre på det forhold, for fængslerne er simpelt hen overfyldte, og den der venterkø gør, at man ikke kan få plads nok og ressourcer nok i fængslerne til at gøre noget ved dem, der faktisk sidder inde, så der er ikke noget håb heller for dem, der allerede er kommet ind.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Der er et kæmpestort håb. Vi har jo netop lige for et par måneder siden fået vedtaget den regel, at de fanger, der opfører sig ordentligt og passer deres arbejde eller uddannelse inde i fængslerne, nu har mulighed at komme ud allerede efter halv afsoning og starte et almindeligt liv.

Vi har sat en massiv handlingsplan ind, således at der i de fængsler, der under skiftende socialdemokratiske justitsministre – mange af dem sidder her i salen i dag – flød med narko, således at der kom flere narkomaner ud af fængslerne end ind i fængslerne, er iværksat en stor plan med øgede narkohunde, øget urinkontrol osv. og flere narckoafvænningsstilbud.

Det er da kolossale fremskridt, vil jeg gerne sige til fru Elisabeth Arnold.

(Kort bemærkning).

Morten Bødskov (S):

Nu har vi diskuteret i 3-4 timer, og her på falderbet kommer der så langt om længe en indrømmelse fra et regeringsparti, nemlig den indrømmelse, at årsagen til, at vi nu har 5.500, siger justitsministeren, dømte kriminelle på fri fod i det her samfund, som venter i gennemsnit 9 måneder på at komme ind og afsone deres dom, og

årsagen til det kaos, der er i kriminalforsorgen, skal findes i de strafs kæppler, regeringen har indført. Hr. Helge Adam Møller sagde, at en af årsagerne til, at venterkøen var steget, selvfølgelig også er de her strafs kæppler.

Det synes jeg er dejligt at høre, for det er det, vi har savnet. Vi har savnet fra første dag, vi begyndte at diskutere de her strafs kæppler, at regeringen ville tage konsekvenserne af sin egen politik alvorligt.

Kan vi tage det her som en indrømmelse af, at det har man ikke gjort, og at man, næste gang der kommer noget, er klar til at se mere nøgternt på sammenhængen i den politik, man rent faktisk vedtager i det her Folketing?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det var to klare spørgsmål. Til det første: Nej. Til det andet: Ja.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 86 af Per Dalggaard (DF), Birthe Rønn Hornbech (V) og Helge Adam Møller (KF) (se side 8460) vedtoges med 51 stemmer (V, DF og KF) mod 45 (S, SF, RV, EL og KD).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 85 af Lissa Mathiasen (S), Anne Baastrup (SF), Elisabeth Arnold (RV), Line Barfod (EL) og Jann Sjørnsen (KD) (se side 8453).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af lovforslag nr. L 218: Forslag til lov om bortvisning og beføjelse til at meddele tilhold m.v.

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 31/3 2004).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Nu skal der være ro, så man kan høre, hvad ordføreren siger.

Forhandling

Irene Simonsen (V):

Tak, det vil jeg sætte pris på.

Det her er endnu et godt initiativ, som regeringen tager til at bekæmpe vold i hjemmet.

For ikke så længe siden lavede Rockwool Fonden en undersøgelse, der viser et faktisk ret rystende tal. De siger, at mellem 45.000 og 60.000 familier årligt er ramt af vold i familien. Og når man tager 45.000-60.000 familier, skal vi jo i mange tilfælde også gange det antal med to, når vi tænker på børnene, som i den grad virkelig bliver ramt i de tilfælde, hvor der er vold i familien.

Så der er nogle problemer her, som der virkelig er brug for at vi arbejder med og arbejder intenst med. Og der må jeg jo med glæde sande, at regeringen har taget denne her rapport fra Rockwool Fonden alvorligt og virkelig gjort noget.

Både socialministeren og nu justitsministeren har samarbejdet tæt om opgaven med at mindske de her problemer med vold i hjemmet og kommet det i møde, for at gøre noget ved det både med hensyn til en forebyggende indsats og den indsats, vi skal kigge på i det her lovforslag, nemlig at vi også gør noget ved voldsudøveren. Ikke mindst på oplysningssiden har socialministeren lavet en stor oplysningskampagne om vold i hjemmet.

Der har også i forbindelse med oplysningskampagnen været et meget tæt samarbejde med både LOKK og krisecentrene for kvinder rundt omkring i landet. Der er udbredt viden til det professionelle team, socialarbejderne rundt omkring, og det er i fuldt sving. Mit indtryk er, når jeg kommer rundt i landet, at det kører på et virkelig professionelt plan, og det går hurtigt med, at man bliver klogere, at man bliver bedre, at man ved, hvad det er, man skal gøre, og hvilken indsats der skal sættes ind med for de her ramte familier.

Der er også iværksat tilbud om rådgivning og behandling af den voldelige mand, og det kører nu i to amter og fem kommuner, og det skal der bestemt arbejdes videre med. Vi skal blive klogere ud fra det, der kører dér, og hele tiden forbedre os, så vi er sikre på, at voldsudøveren også kan få en behandling på sigt og få de til-